

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

1. Eski Türk devletlerinde egemenliği elinde bulunduran hükümdar, hem ordunun komutanı hem de törenin en yetkili uygulayıcısı olarak devletin başında yer alırdı. Ancak yönetim tek bir kişinin iradesine bırakılmaz, savaş, barış ve yeni liderin seçimi gibi meseleler boy beylerinin katıldığı bir danışma meclisinde ortak akılla karara bağlanırdı. Devlet idaresinde hükümdarın eşi de bir siyasi ağırlığa sahipti; elçileri kabul eder ve mecliste eşinin hemen yanında otururdu. Hanedanın erkek çocukları ise küçük yaşlardan itibaren tecrübeli öğretmenlerin gözetiminde illere gönderilerek askeri ve idari konularda pratik deneyim kazanırdı.

Bu açıklamalarda aşağıdaki kavramlardan hangisine dair bilgi verilmemiştir?

- A) Hakan B) İnanc C) Aygıcı
D) Hatun E) Kurultay

2. “Gali Tigin, Çin prensesiyle evlendikten sonra Çinliler, Uygur ülkesinde kutsal sayılan ve ülkeye bereket veren Kutlu Dağ adındaki kayayı istemişlerdi. Yeni hakan bu isteği kabul etti ve kayayı Çinlilere verdi. Ancak kaya parçalanıp götürülünce, ülkenin üzerindeki bereket bir anda yok oldu. Gökyüzü karardı, nehirler kurudu ve toprak çatladı. Doğadaki tüm canlılar; evcil hayvanlar, vahşi kurtlar ve hatta kuşlar bile kendi dillerince kıvranarak hep bir ağızdan feryat etmeye başladılar: Bu ilahi uyarı üzerine Uygurlar yurtlarını bırakmak zorunda kaldılar. Toplanıp çadırlarını söktüler ve çaresizce güneye doğru ilerlediler. En sonunda, kendilerine yeni bir yurt kuracakları Beşbalık şehrinin bulunduğu topraklara ulaştılar ve orayı vatan edindiler.”

Bu metinde bir bölümü yer alan Türk destanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türeyiş B) Ergenekon
C) Alp Er Tunga D) Göç
E) Oğuz Kağan

3. “Tanrı buyurduğu için kağan olarak tahta oturdum. Tahta oturup aç, yoksul milleti hep topladım; fakir milleti zengin kıldım, az milleti çok kıldım.”

“Türk milletinin adı sanı yok olmasın diye babam İleriş Kağan’ı, annem İlbilge Hatun’u göğün tepesinden tutup yukarı kaldırmışlar. Babam kağan zayıflayan, dağılan milleti toplamak için yetmiş erle tarih sahnesine çıktı...”

“Tanrı lütfettiği için, ölecek milleti diriltip besledim. Çıplak milleti elbiseli, fakir milleti zengin ettim. Babam kağanın, amcam kağanın kazanmış olduğu milletin adı sanı yok olmasın diye Türk milleti için gece uyumadım, gündüz oturmam...”

Orhun Kitabelerinde geçen bu ifadelerle göre Türkler hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sosyal devlet anlayışının benimsendiğine
B) Hükümdarların millette karşı sorumluluklarının olduğuna
C) Toplumun sınıfsal olarak bölümlere ayrıldığına
D) Egemenliğin meşruiyet kaynağının ilahi nitelik taşıdığına
E) Milli benliğin ve bağımsızlığın korunmasına önem verildiğine

4. İslamiyet öncesi dönemde herkes kurultaya katılma hakkına sahip değildi. Devlet işlerinde sözü dinlenen, tecrübesine güvenilen kimseler kurultaya katılırdı. Bundan dolayı kurultaya katılma hakkı olanlara ayrıca bir isim verilmişti.

Bu ifadelerden hareketle aşağıdaki kavramlardan hangisine doğrudan vurguda bulunulduğu söylenebilir?

- A) Toygun B) Ataman
C) Buğ D) Oguş
E) Yosun

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

5. Çin esaretine karşı Kürşat ihtilali ile başlayan bağımsızlık arzusu, yıllar sonra İleriş unvanını alan liderin önderliğinde başarıya ulaşmıştır. Ötügen merkezli olarak küllerinden yeniden doğan bu Türk devleti, Kapgan Kağan döneminde sınırlarını okyanusa kadar genişletmiş; askeri ve siyasi gücünün zirvesine ise Bilge Kağan ile kardeşi Kül Tigin'in ortak yönetiminde ulaşmıştır. Vezir Tonyukuk'un stratejileriyle ayakta kalan devlet, hem Orta Asya'da Türk siyasi birliğini yeniden sağlamış hem de Türk dilinin ve edebiyatının önemli yazılı şaheserlerini miras bırakmıştır. Bu dönemde Türkler ilk milli alfabelerini de kullanmışlardır.

Bu bilgilerde aşağıdaki devletlerden hangisi hakkında açıklamalar yapılmıştır?

- A) Kutluk Devleti
- B) Asya Hun Devleti
- C) Avarlar
- D) I. Göktürk Devleti
- E) Avrupa Hun Devleti

6. Sultan, Ahlat dolaylarında bulunan Rahve Ovası'na gelip karargahını kurdu. Sultan, imparatora gönderdiği önerisinde, "Ülkene geri dön, barış yapmak istersen bunu Bağdat Halifesi aracılığıyla yaparız, aksi takdirde biz, azim ve kararımızı içtenlikle bağlı olduğumuz Ulu Tanrı'ya bırakırız. Zira arkamızda koca bir İslam dünyasının duası, önümüzde ise yurt kılacağımız bir Anadolu var!" dedi. Heyetine dönen sultan "Ben, bu üstün ve kudretli duruma pek çok para ve pek çok çaba sarf ederek eriştim. Barış, ancak ve ancak başkent Rey'de yapılacaktır. Ben, İslam ülkelerine, kendi ülkem gibi hâkim olmadan asla geri dönmeyeceğim." dedi.

Sultanın imparatora gönderdiği bu mesaj aşağıdaki savaşlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Dandanakan
- B) Malazgirt
- C) Pasinler
- D) Miryokefalon
- E) Talas

7. Türk-İslam devletlerinde mülkiyeti devlete ait olan toprakların gelirleri, hizmet ve maaş karşılığında askeri ve sivil görevlilere işletilmek üzere verildi. Bu arazilerden toplanan vergi gelirleriyle hem bölgedeki memurların maaşları karşılanır hem de devlete bağlı, her an savaşa hazır atlı askerler yetiştirilirdi. Kendisine pay verilen görevli, toprağın boş kalmasını önleyerek üretimin sürekliliğini ve taşranın güvenliğini sağlamakla yükümlüydü. Bu yöntem sayesinde devlet, hazinesinden para harcamadan güçlü bir orduya sahip olurken merkezi otoritesini de ülkenin en uç noktalarına kadar ulaştırırdı.

Bu bilgiler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) İktâ
- B) Gulâm
- C) Gaza
- D) Töre
- E) İltizam

8. Türk-İslam devletlerinde hükümdarlar birtakım hâkimiyet sembollerine sahip olmuştur. Hükümdarlar adına camilerde dualar okunup otoritesinin onaylanması egemenliğin ilk şartıyken, sefere çıktığında başının üzerinde taşınan saltanat şemsiyesi gücün en görkemli simgesiydi. Halife tarafından meşruiyet onayı olarak gönderilen altın işlemeli resmi kıyafet siyasi güce dini bir meşruiyet katardı. Hükümdarın fermanlarına vurulan resmi mühür ve özel imzaları bürokratik bağımsızlığı belgelerken, ordunun önünde taşınan ve ucuna at kılırları bağlanan askeri sancaklar ise devletin gücünü ilan ederdi.

Bu metinde aşağıdaki hâkimiyet sembollerinden hangisi hakkında açıklama yapılmıştır?

- A) Çetr
- B) Hilat
- C) Nevbet
- D) Hutbe
- E) Tuğ

9. XI. yüzyılın ilk yarısında Anadolu'da yaşayan halkların, ağır vergilerden ve dinsel baskılardan dolayı Bizans'a olan bağlılığı zayıflamıştır. Uzun yıllardır süren savaşlar nedeniyle halkın önemli bir kısmı sahil bölgelerine göç etmiştir. Ayrıca bu savaşlar Anadolu'daki şehirleri harabeye çevirmiştir. Anadolu'ya hâkim olan Bizans, askeri ve siyasi açıdan zor günler geçirmektedir.

Bu durumun;

- Anadolu'da merkezi otorite ve güvenliğin zayıflaması,
- Türklerin Anadolu'yu fethetmesinin kolaylaşması,
- Anadolu'da dini ve mezhepsel birlikteliğin sağlanması

gelişmelerden hangilerine ortam hazırlaması beklenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. Türkiye Selçukluları idaresinde, farklı alanlara göre ayrılmış divanlar görev yapmıştır. Bu divanlardan biri, hükümdarın emir ve fermanlarına devletin resmi mührünü basarak iç ve dış yazışmalarını yönetmiştir. Bir diğeri ise ordunun ihtiyaçlarını karşılamış, asker maaşlarını düzenlemiş ve ordunun savaşa her an hazır bulunmasını denetlemiştir. Hükümdarın başkentte bulunmadığı zamanlarda devlet işlerinin aksamaması adına onun yerine vekâlet eden, siyasi ve idari yetkilerle donatılmış özel bir divan kurulmuştur. Bunların yanı sıra, fethedilen toprakların kayıt altına alınması, bu arazilerin ikta olarak asker ve memurlara dağıtılması işini yürüten bir divan da görev yapmıştır.

Buna göre Türkiye Selçuklularında aşağıdaki divanlardan hangisiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- Divan-ı Tuğra
- Pervanecilik Divanı
- Niyabet-i Saltanat Divanı
- Divan-ı İşraf
- Divan-ı Arz

11. "Doğu'dan gelen dehşet verici Moğol kasırgasından canımızı zor kurtarıp, Sultan Alaeddin'in adaletli gölgesinde nihayet nefes alabildik; onun kurduğu nizam sayesinde yollar dersiniz eşkiyadan temizlenmiş, her köşe başına can ve mal güvenliğini koruyan, tüccarın dinlenip ücretsiz ağırlandığı o koca taş saraylar dikilmişti. Şehirlere adım attığımızda ise kıymetli kumaşların ve cevherlerin güvenle alınıp satıldığı, kapıları muhafızlı muazzam ticaret merkezleri karşıladı bizi. Geceyi geçirdiğimiz mahallelerde, yoksulun, yolcunun ve kimsesizin tek bir kuruş ödmeden sıcak çorba bulabildiği o hayır yuvalarının ocakları tütüyordu. En çok da geceleri pencerelerinden sızan kandil ışıklarıyla karanlığı aydınlatan, memleketin her yanından gelen gençlerin diz kırıp ilim tahsil ettiği, din ve felsefe tartışıp bilgelik aradığı o yüksek kubbeli irfan yuvalarını görünce bu toprakların ebediyen yurdumuz olacağını anladım."

XII. yüzyılda bir Türkmen tarafından yazılan bu ifadelerde aşağıdakilerden hangisine dair bir anlatım yapılmamıştır?

- A) Medrese B) İmarethane
C) Kervansaray D) Bedesten
E) Kümbet

12. Anadolu'nun siyasi çatışmalarla sarsıldığı XII. yüzyılın ikinci yarısında, halkı ilahi aşk ve hoşgörü etrafında birleştiren büyük bir tasavvuf şairi yetişmiştir. Eserlerini saray dili yerine halkın konuştuğu en duru ve yalın Türkçe ile kaleme alarak, Türkçenin bir edebiyat dili olmasında öncü rol oynamıştır. Düşüncelerinin merkezine insan sevgisini koyan şair, hece ölçüsüyle yazdığı "Divan" adlı eserinin yanı sıra mesnevi tarzındaki ünlü "Risaletü'n Nushiyye" kitabıyla da Anadolu irfanının temel taşlarından biri olmuştur.

Bu açıklamalarda aşağıdaki mutasavvıflardan hangisi hakkında bilgi verilmiştir?

- Mevlana Celaleddin Rumi
- Hacı Bektaş-ı Veli
- Ahi Evran
- Yunus Emre
- Hoca Ahmet Yesevi

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

13. Ermenşahlar Beyliği'nin merkezi hâline gelmiş ve bölgenin en güçlü şehirlerinden biri olmuştur. Bu dönemde şehir; ticaret, bilim ve sanat alanlarında gelişerek İslam dünyasının önemli merkezlerinden biri hâline gelmiştir. Hatta bu kent Belh ve Buhara ile birlikte "Kubbetü'l-İslam" olarak anılan üç büyük kültür merkezinden biri kabul edilmiştir.

Bu özelliklere dayanarak aşağıdaki kentlerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Erzurum B) İznik
C) Divriği D) Ahlat
E) Harput

14. Osmanlı Devleti kendisinden önceki Türk-İslam devletlerindeki uygulamaları geliştirerek devam ettirmiştir. Özellikle Selçuklularda "ikta" olarak bilinen toprak ve askerlik sistemini daha da merkezî, düzenli ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturmuştur. Osmanlı'da "dirlik" olarak bilinen Bu sistemde mülkiyeti devlete ait olan toprakların vergi gelirlerini doğrudan hazinesine aktarmak yerine; hizmet karşılığında askerlerine, memurlarına ve taşradaki yöneticilerine devretmiştir. Kendilerine gelir kaynağı tahsis edilen bu kişiler, bölgedeki halktan kanunların belirlediği oranda vergi toplama yetkisine sahip olmuşlardır. Toplanan vergilerle "cebelü" denilen atlı askerler yetiştirilmiş, çiftçilerin toprakları boş bırakması engellenmiş, sancak ve kazalarda asayiş sağlanmıştır.

Buna göre dirlik sisteminin aşağıdaki kazanımlardan hangisini sağladığı söylenemez?

- A) Hazineye yük olmadan savaşa hazır bir ordunun oluşturulması
B) Taşrada merkezi devlet otoritesinin sağlanması
C) Tarımsal üretimde sürekliliğin sağlanması
D) Özel mülkiyet anlayışına güç kazandırılması
E) Memur ve yöneticilerin maaşlarının merkezi hazineye yük olmadan karşılanması

15. Osmanlı Devleti, sınırlarının genişlemesiyle birlikte düzenli ve merkezî bir askerî teşkilat kurma ihtiyacı duymuştur. Bu doğrultuda Orhan Gazi döneminde, Türklerden oluşan ilk düzenli ordu birlikleri kurulmuştur. Sınırların Balkanlara ve Rumeli'ye doğru genişlemesi üzerine I. Murad, gayrimüslim savaş esirlerinin beşte birinin asker yapılmasını sağlamış ve doğrudan hükümdara bağlı daimî ve maaşlı bir merkez ordusu kurmuştur. İlerleyen süreçte esir kaynağının yetersiz kalması üzerine I. Mehmet ve II. Murad devirlerinde, Hristiyan tebaanın yetenekli çocuklarının devlet ve ordu için eğitildiği yeni bir sistem kurulmuştur.

Bu metindeki açıklamalarda, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Cülus
B) Kapıkulu ordusu
C) Devşirme usulü
D) Yaya ve müsellemler
E) Pençik sistemi

16. XVII. yüzyılın en önemli Osmanlı bilim insanlarından. Doğu ve batı kaynaklarını başarıyla harmanlamış çok yönlü bir münevverdir. En önemli coğrafya eseri olan "Cihannüma" ile Osmanlı'da ilk kez Avrupa haritacılığını ve modern coğrafya bilgilerini kullanmıştır. İslam dünyasındaki binlerce kitabı tasnif ettiği Keşfü'z-Zunûn adlı eseri, dünya çapında bir bibliyografya başyapıtıdır. Ayrıca devletin duraklama sebeplerini ve çözüm yollarını rapor hâlinde sunduğu Düstûrü'l-Amel adlı risalesiyle Osmanlı ıslahat düşüncesinin öncülerinden biri olmuştur.

Bu bilgiler aşağıdaki bilim insanlarından hangisine aittir?

- A) Evliya Çelebi
B) Ali Kuşçu
C) Akşemsettin
D) Kâtip Çelebi
E) Takiyüddin Mehmet

AYDIN YÜCE

İNDEKS AKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademii

17. Osmanlı'da geleneksel el sanatları büyük bir gelişme kaydetmiştir. Buna göre el yazması kitapları altın tozu ve boyalarla bezeyen ince süsleme zanaatı, sayfalara büyük bir estetik değer katmıştır. Bununla birlikte, gölge ve derinlik barındırmayan, tarihi olayları iki boyutlu perspektifle resmeden tasvir sanatı dönemi adeta görselleştirmiştir. Mimaride ise cami ve saray duvarlarını bezeyen, pişmiş toprağın parlak sırla kaplandığı seramik işçiliği mekânlara ihtişam katmıştır. Son olarak, harflerin estetik kurallarla, zarif bir şekilde kâğıda döküldüğü yazı sanatı ise Osmanlı sanatının merkezini oluşturmuştur.

Osmanlı Devleti'yle ilgili bu açıklamalarda aşağıdaki el sanatlarından hangisi tarif edilmiştir?

- A) Çinicilik B) Hat C) Ebru
D) Tezhip E) Minyatür

18. Osmanlı Devleti'nde veraset sisteminde ilk değişiklik I. Murad döneminde yapılmış, "ülke hanedanın ortak malıdır" anlayışı yerine "ülke padişah ve oğullarının malıdır" kuralı getirilmiştir. Fatih Sultan Mehmet çıkardığı kanunname ile bu anlayışı "ülke padişahın malıdır" şeklinde düzenlemiş ve kardeş katli uygulamasını yasalaştırmıştır. I. Ahmet döneminde ise hanedanın en yaşlı ve en olgun üyesinin tahta geçmesini öngören "ekber ve erşed" sistemine geçilerek veraset kuralları kesin bir hükme bağlanmıştır.

Osmanlı Devleti'ndeki bu gelişmelere göre;

- I. taht kavgalarının önüne geçilmek istendiği,
II. merkezi otoriteye güç kazandırıldığı,
III. padişahın mutlak gücüne katkı sağlandığı
değerlendirmelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

19. Osmanlı Devleti'nde hükümdarın mutlak vekili sıfatıyla onun mührünü taşıyan ve orduyu başkomutan olarak sefere götüren en üst düzey yetkilinin yanı sıra, askerî ve siyasi işlerde ona yardım eden yardımcılar bulunurdu. Divan'da yer alan adalet ve eğitimden sorumlu yetkili, en yüksek davaları karara bağlar, kadı ve müderrislerin atamalarını gerçekleştirirdi. Devletin iç ve dış tüm yazışmalarını idare eden bürokrasiden sorumlu görevli ise, fermanlara hükümdarın tuğrasını atar ve fethedilen toprakların kayıtlarını tutarak uygulamaların örfi hukuka uygunluğunu denetlerdi.

Osmanlı'da Divan-ı Hümayun'la ilgili bu metinde aşağıdakilerden hangisinin görevinden bahsedilmemiştir?

- A) Kazasker
B) Sadrazam
C) Vezir
D) Nişancı
E) Defterdar

20. Osmanlı, nakit ihtiyacının arttığı dönemlerde, mülkiyeti devlete ait olan bazı toprakların vergi gelirlerini doğrudan hazineye aktarmak için bu yöntemle başvurmuştur. Bu yöntemde, bir bölgenin yıllık vergi geliri ihale usulüyle açık artırmaya çıkarılmış ve en yüksek nakit parayı ödeyen kişilere belirli bir süreliğine devredilmiştir. Devlet bu sayede uzak eyaletlerden toplanacak vergileri doğrudan ve peşin olarak hazinesine koymuştur.

Osmanlı Devleti'nin toprak sisteminde uyguladığı bu yöntem aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmaktadır?

- A) Esham
B) İltizam
C) Mülazemet
D) Cizye
E) Gedik

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

21. Osmanlı klasik çağında toplumsal yapı ve hukuki statü, etnik kökene değil, doğrudan bireylerin bağlı olduğu inanç sistemine göre şekillenmiştir. Devlet, toplumu dinsel cemaatler temelinde tasnif ederek her gruba kendi liderinin riyasetinde, işlerinde hukuki özerklik tanımıştır. Evlenme, boşanma, miras ve eğitim gibi alanlar, doğrudan bu cemaatlerin kendi ruhani mahkemelerine bırakılmıştır. Pax-Ottomana (Osmanlı barışı) olarak adlandırılan bu uzun istikrar dönemi, merkezi yönetimin dinsel gruplar üzerinden yürüttüğü esnek idare tarzının doğal bir sonucudur.

Bir akademisyenin verdiği bu bilgiler aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) İskân politikası
- B) Ahidname
- C) Millet sistemi
- D) Beraya
- E) Seyfiye

22. Osmanlı'nın kuruluş yıllarında, devletin hızla büyümesini sağlayan en önemli unsur askeri ve toplumsal stratejilerin bir arada yürütülmesiydi. İlk hükümdarlar, yeni fethedilen topraklarda kalıcılığı sağlamak amacıyla Anadolu'daki göçebe toplulukları bu bölgelere yerleştirerek hem bölgeyi nüfus olarak güvenceye aldılar hem de buraları hızla tarıma açtılar. Aynı zamanda, fethedilen yerlerdeki yerel halkın dinine, kültürüne ve haklarına büyük bir hoşgörüyle yaklaşarak onları adaletli bir yönetimle kendilerine bağlayarak içeriden gelebilecek isyanların önüne geçtiler. Askeri alanda ise Orhan Bey Dönemi'nde düzenli orduya geçişin ilk adımı olarak hem piyade hem de süvari sınıflarından oluşan, disiplinli askeri birlikleri kurdular. Tüm bu hamleler, inanç uğruna sınır boylarında adanmışlıkla savaşan gönüllü alp ve erenlerin oluşturduğu o güçlü fetih ruhuyla birleşince, küçük bir beylik kısa sürede cihanşümul bir devletin temellerini atmış oldu.

Bu metinde aşağıdaki kavramlardan hangisine yönelik bilgi verilmemiştir?

- A) İstimâlet
- B) Devşirme
- C) İskân siyaseti
- D) Yaya ve müsellemler
- E) Gaza ve cihat

AYDIN YÜCE

İNDEKSİSAKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

23. Osmanlı Devleti'nin bağımsızlığını tüm dünyaya ilan eden Bizans'a karşı kazanılan ilk büyük zafer olan Koyunhisar Savaşı, devletin ilk askeri başarısı olarak kayıtlara geçmiştir. Daha sonra stratejik öneme sahip olan Bursa fethedilerek başkent yapılmış ve aynı dönemde siyasi ve askeri alandaki kurumsallaşmanın ilk adımları atılmıştır. Fetih yönünün Balkanlar'a çevrilmesiyle birlikte büyük bir Haçlı ittifakına karşı I. Kosova Savaşı kazanılmış ve bu zafer Türklerin Avrupa'daki kalıcılığını perçinlerken hükümdarın savaş meydanında şehit düşmesine neden olmuştur. Niğbolu'da Haçlı ordusu büyük bir bozguna uğratılmış, İstanbul defalarca kez kuşatılmışsa da Timur ile yapılan Ankara Savaşı'ndaki mağlubiyet devleti derin bir Fetret Devri'ne sürüklemiştir.

Osmanlı Devleti'ne ait bu açıklamalarda aşağıdaki hükümdarlardan hangisinin dönemine ait bir gelişmeden bahsedilmemiştir?

- A) Orhan Bey
- B) I. Murat
- C) Yıldırım Bayezid
- D) Osman Bey
- E) II. Murat

24. Osmanlı Devleti'nin Anadolu Türk siyasi birliğini sağlama yolunda attığı bu ilk adımın sonuçları, devletin siyasi gücünü önemli şekilde etkilemiştir. Sınır komşusu olan bu denizci beyliğin topraklarının kontrol altına alınmasıyla, devlete ilk defa hazır bir donanma gücü ve denizcilik birikimi aktarılmıştır. Bu askeri güç sayesinde Çanakkale Boğazı'nın Anadolu yakasına tamamen egemen olunmuş ve karşı kıyıya, yani Rumeli topraklarına geçiş süreci ciddi şekilde kolaylaşmıştır. Ayrıca bu beyliğin bünyesinde yetişmiş olan Evrenos Bey ve Hacı İlbeyi gibi çok tecrübeli komutanlar da Osmanlı hizmetine girerek Balkan topraklarındaki ilerleyişte hayati roller üstlenmişlerdir.

Bu metinde Osmanlı idaresine geçen aşağıdaki beyliklerden hangisinden söz edilmektedir?

- A) Germiyoğulları
- B) Candaroğulları
- C) Karesioğulları
- D) Hamitoğulları
- E) Karamanoğulları

AYDIN YÜCE

İNDEKS AKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

25. Osmanlı Devleti ile Timur İmparatorluğu arasında yapılan Ankara Savaşı, Osmanlı ordusunun mağlubiyeti ve Yıldırım Bayezid'in esir düşmesiyle sonuçlanmıştır. Savaşın ardından Süleyman, İsa, Musa ve Mehmet Çelebi adlı şehzadeler arasında taht mücadeleleri başlamış ve ülke toprakları kardeşler arasında paylaşılmıştır. Bu süreçte Anadolu'daki eski Türk beylikleri yeniden kurulmuş, Bizans ise şehzadeleri birbirine karşı desteklemiştir. Yaklaşık 11 yıl süren çatışmaların ardından rakiplerini tasfiye eden Çelebi Mehmet, Edirne'de tahta çıkarak bu döneme son vermiştir.

Bu bilgilerden hareketle;

- I. dış güçlerin Osmanlı iç işlerine müdahale ettiği,
 - II. Osmanlı hanedanında egemenlik mücadelesinin yaşandığı,
 - III. Anadolu Türk siyasi birliğinin sarsıldığı
- değerlendirmelerinden hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

26. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi, Osmanlı Devleti'nin hem askeri hem de diplomatik alanda zirveye ulaştığı bir dönem olmuştur. Batı yönlü fetih politikası doğrultusunda Orta Avrupa'ya yürüten Osmanlı ordusu, Macar krallığını iki saat gibi kısa bir sürede mağlup ederek Avusturya'yla sınır komşusu olmuştur. Bu zaferin ardından Hristiyan birliğini parçalamak isteyen Kanuni, Şarlken'e karşı yanına çekmek istediği Paris yönetimine ticari ve hukuki ayrıcalıklar tanımıştır. Habsburgların toprak iddiaları üzerine başkentleri üzerine sefere çıkmış, ancak kış mevsiminin yaklaşması ve büyük toprakların eksikliği nedeniyle sonuç alınamamıştır. Savaş meydanlarındaki bu baskı diplomatik alana da yansımış; Avusturya kralının protokolde Osmanlı sadrazamına denk sayılmasını kabul eden bir antlaşmanın imzalanmasıyla devlet, Batı karşısındaki üstünlüğünü resmen tescillemiştir.

Bu bilgilerde Kanuni Dönemi'ne ait aşağıdaki gelişmelerden hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Kapitülasyon Antlaşması
B) Preveze Deniz Savaşı
C) I. Viyana Kuşatması
D) Mohaç Meydan Savaşı
E) İbrahim Paşa Antlaşması

27. Osmanlı Devleti'nin bu döneminde Doğu Anadolu toprakları bütünüyle egemenlik altına alınmış, doğudaki Safevi tehdidi engellenmiştir. Anadolu Türk siyasi birliğinin savaş yoluyla sağlandığı bu dönemde uzun süren bir seferin sonucunda Mısır, Suriye, Filistin, Kudüs ve Hicaz Osmanlı topraklarına katılmış ve Osmanlı Devleti İslam dünyasının lideri haline gelmiştir. Ayrıca halifelik kurumu Osmanlı'ya geçmiş, kutsal emanetler ve Mısır hazineleri İstanbul'a getirilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu kazanımları elde etmesinde aşağıdaki savaşlardan hangisinin etkisi bulunmamaktadır?

- A) Turnadağ B) Mercidabık
C) Çaldıran D) Ridaniye
E) Otlukbeli

28. Fatih Sultan Mehmet, Osmanlı denizlerinde Ceneviz kolonizasyonuna son vermek amacıyla başlattığı harekâtla ilk olarak önemli bir liman kentini egemenlik altına almıştır. Ardından bölgedeki Candaroğulları Beyliğine son vererek, stratejik bir tersane merkezini doğrudan devlete bağlamıştır. Deniz aşırı ve kıyı emniyetini tam anlamıyla pekiştirmek için ise bölgedeki Pontus Rum İmparatorluğu'nun varlığına son vermiştir. Fatih Sultan Mehmet kuzey yönlü seferlerin zirve noktası olarak Kırım Hanlığı'nı da kendisine bağlamayı başarmıştır.

Fatih Sultan Mehmet Dönemi'ndeki bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlaması beklenebilir?

- A) Haçlı ittifakının kurulmasının engellenmesine
- B) Orta Avrupa'da Türk egemenliğinin kurulmasına
- C) Karadeniz'in Türk gölü haline gelmesine
- D) Hint Deniz Seferlerinin başlamasına
- E) Ege Denizi'nde Osmanlı egemenliğinin başlamasına

29. İstanbullular 17. Yüzyılın ilk ramazanına büyük sıkıntılarla girdiler. Buğday pirinç nohut gibi hububat ve yağ, bal, et, ekmek gibi temel ihtiyaç maddelerinin satışında çarşı pazarda kimse devletin belirlediği fiyatlara riayet etmiyor, elbise, sergi ve eşyalar yüksek fiyatta güç bela bulunabiliyordu. Avusturya ile harbin sürmekte olduğu bu dönemde akçe de hızla değer kaybetmekteydi. İstanbul'daki sipahilerin 3 aylık maaşların yarısı altın yarısı akçe olarak güç bela ödenebiliyordu. Maaşlarını ayarı düşürülmüş akçe ile alan İstanbul'daki Sipahiler hizmet defterlerinin dağıtımında da kendileri aleyhinde bir uygulamanın yapıldığını öğrendiler. Bu gelişme sipahilerin isyan bayrağını kaldırmasına sebep oldu. İsyancılar saraya gelerek III. Mehmet'ten, Safiye Sultan'ın devlet işlerine karışmamasını istediler.

Osmanlı Devleti'yle ilgili bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Narh sisteminin bozulmasından
- B) Enflasyonun artmasından
- C) Kapitülasyon hukukunun genişletilmesinden
- D) Kapıkullarının güvenliği sarsılmasından
- E) Saray kadınlarının yönetime karışmasından

AYDIN YÜCE

İNDEKS AKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

30. Osmanlı Devleti, 17. yüzyılda doğuda ve batıda sınırlarını genişletmeye devam ederken bir yandan da mevcut gücünü korumak amacıyla diplomatik adımlar atmıştır. Bu dönemde imzalanan bir antlaşmayla Avusturya arşidükü protokolde Osmanlı padişahına denk sayılmıştır. Doğuda Safevilerle girilen uzun mücadeleler neticesinde ise Bağdat ve çevresi Osmanlı egemenliğine girmiş, günümüz Türk-İran sınırları çizilmiştir. Yüzyılın sonlarına doğru batıda en geniş sınırlara ulaşılmasını sağlayan antlaşmayla Podolya bölgesi devlete bağlanırken, kuzeydeki Rusya ile ilk kez resmi bir antlaşma imzalanmıştır.

Bu metinde aşağıdaki gelişmelerin hangisinin bahsedilmemiştir?

- A) Kasrışirin Antlaşması
- B) Zıttorok Antlaşması
- C) Bahçesaray Antlaşması
- D) Ferhat Paşa Antlaşması
- E) Bucaş Antlaşması

31. Osmanlı Devleti'nin XVII. yüzyılında gerçekleştirilen bazı ıslahatlar şunlardır:

- Veraset sisteminde değişikliğe gidilerek ekber ve erşed sisteminin getirilmesi
- İstanbul'da içki, tütün ve gece sokağa çıkma yasağının getirilmesi
- Yeniçeri ocağının kaldırılmasıyla ilgili girişimlerin yapılması
- Osmanlı tarihinin ilk modern ve denk bütçesinin yapılması

Bu ıslahatların, ilgili olduğu hükümdarlarla ilişkisi bakımından aşağıdakilerden hangisi dışarda kalır?

- A) IV. Mehmet
- B) III. Selim
- C) II. Osman
- D) I. Ahmet
- E) IV. Murat

32. Habsburglara karşı büyük umutlarla yapılan o ikinci kuşatmanın ardından uğradığımız büyük bozgun, bizim için tam bir felaketin başlangıcı oldu. Bu zayıflığımızı gören Avrupalı devletler Papa'nın çağrısıyla hemen birleşip karşımıza dikildiler; üstümüze gelen bu beş devlete karşı cepheden cepheye koşsak da yıllarca süren savaşlarda çok yıprandık. Sonunda masaya oturup imzaladığımız o uğursuz barış antlaşmasıyla, bugüne kadar fethettiğimiz koca Macaristan topraklarını ve nice kalelerimizi tek seferde kaybedip İstanbul'a boynumuz bükük döndük. Yaşadığımız bu büyük yıkımın ardından artık yüzümüzü tamamen barışa döndük; savaşı son verip Avrupa tarzı yeniliklerin, geçici elçiliklerin ve eğlencelerin öne çıktığı yeni bir dönemin kapısını açtık.

1683-1718 dönemini kapsayan bu ifadelerde aşağıdaki gelişmelerden hangisi anlatılmamıştır?

- A) Lale Devri
- B) II. Viyana Kuşatması
- C) Kutsal İttifak
- D) Karlofça Antlaşması
- E) Tanzimat Dönemi

AYDIN YÜCE

İNDEKSİAKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

33. Osmanlı Devleti'yle Rusya arasında 1774'te imzalanan Küçük Kaynarca Antlaşması'yla halkı Müslüman olan Kırım bağımsızlığa kavuşurken, bölge halkının dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı olması kararlaştırılmıştır. Aynı antlaşmayla Rusya, Osmanlı topraklarında istediği yerlerde daimi konsolosluklar açma hakkı kazanmıştır. Ayrıca Rusya, bu antlaşmayla İstanbul'da bir Ortodoks kilisesi inşa etme ve Osmanlı sınırları içindeki kutsal yerleri ziyaret eden kendi tebaasını himaye etme yetkisini almıştır.

Küçük Kaynarca Antlaşması'nın bu maddelerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Halifeliğin siyasi ve diplomatik alanda kullanıldığına
- B) Rusya'nın Osmanlı iç işlerine müdahalesinin önünün açıldığına
- C) Osmanlı'nın Kırım ile olan kültürel bağlarını korumayı amaçladığına
- D) Avrupa devletlerinin Osmanlı toprak bütünlüğünü koruduğuna
- E) Karadeniz'in Türk gölü olma özelliğinin sona erdiğine

34. Osmanlı Devleti'nde I. Ahmet Dönemi'nde taht adaylarının tecrübe kazanması için taşrada valilik yapması geleneğine son verilmiştir. Bu uygulamanın yerine, hanedan üyelerinin sarayda özel bir dairede gözetim altında yetiştiği yeni bir sisteme geçilmiştir. Bu köklü değişim, hanedanın en yaşlı ve en olgun üyesinin tahta geçmesini öngören kuralla tamamlanarak taht kavgalarının önlenmesi amaçlanmıştır.

Bu bilgilerde,

- I. Sancağa çıkma,
- II. Ekber-erşed sistemi,
- III. Kafes usulü

kavramlarından hangilerinden bahsedilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

35. "Geçmişte Müslümanlarla karşılaştırıldığında o kadar zayıf olan Hristiyanlar şimdiki zamanlarda neden bu kadar çok ülkeyi ele geçirmişlerdir ve hatta bir zamanların muzaffer Osmanlı ordularını yenmektedirler? Yirmisekiz Mehmet Çelebi bu temel soruya cevap olarak Müslümanların baskınsızlık uykusundan uyandırılması gerektiğini söylüyor ve şöyle devam ediyor: "Müslümanlar düşmanlarının durumları hakkında bilgi sahibi olmalıdırlar. İleri görüşlü davranmalı ve yeni Avrupa yöntemleri, örgütleri, stratejileri, taktikleri ve savaş sanatı konularıyla yakından ilgilenmelidirler."

Osmanlı Devleti'yle ilgili bu anekdot aşağıdaki dönemlerden hangisine ait olabilir?

- A) Tanzimat Dönemi
- B) Köprülüler Devri
- C) Lale Devri
- D) Nizam-ı Cedit Dönemi
- E) Meşrutiyet Dönemi

36. Osmanlı Devleti'nde Batı tarzında açılan ilk askeri ve teknik okul olma özelliğini taşıyan bu kurum, I. Mahmut döneminde, dönemin yenilikçi sadrazamı Topal Osman Paşa'nın da destekleriyle 1734 yılında İstanbul Üsküdar'da kurulmuştur. Okulun teşkilatlanmasında, Osmanlı hizmetine girerek Humbaracı Ahmed Paşa adını alan Fransız asıllı Kont de Bonneval büyük rol oynamış ve modern mühendislik eğitiminin temellerini atmıştır. Orduya Avrupa'daki kaynaklardan da yararlanarak matematik, geometri ve coğrafya bilen nitelikli subayları yetiştirmeyi amaçlayan bu okul, ulemanın ve yeniçerilerin tepkileri nedeniyle bir süre sonra faaliyetlerine ara vermek zorunda kalmıştır.

Bu metinde aşağıdaki okullardan hangisinden bahsedilmiştir?

- A) Mühendishane-i Bahr-i Hümayun
- B) Hendesehane
- C) Mekteb-i Fünun-ı Harbiye
- D) Mekteb-i Mülkiye
- E) Mühendishane-i Berr-i Hümayun

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

37. Osmanlı'da taht kargaşasının yaşandığı bir dönemde Rusçuk Âyanı Alemdar Mustafa Paşa'nın askeri müdahalesiyle tahta çıkan padişah onu sadrazamlık makamına getirmiştir. Bu dönemde yeniçerilere alternatif olarak Sekban-ı Cedit ocağı kurulmuş ancak bu duruma tepki gösteren yeniçerilerin isyanı sonucu sadrazam öldürülmüştür. İlerleyen yıllarda merkezi otoriteyi güçlendirmek isteyen padişah, 1826 yılında ulema ve halkın desteğini alarak Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmıştır. Padişah, bu ocağın yerine Batı tarzında "Asakir-i Mansure-i Muhammediye" adıyla modern ordu kurmuştur.

Bu gelişmeler aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde meydana gelmiştir?

- A) II. Mahmut
- B) III. Selim
- C) Abdülmecit
- D) Abdülaziz
- E) II. Abdülhamit

38. Osmanlı topraklarında ilk demiryolu hattı 1851-1856 yılları arasında Kahire-İskenderiye arasında, Anadolu'daki ilk demiryolu hattı ise 1856 yılında yapımına başlanan İzmir-Aydın arasında kurulmuştur. İlerleyen dönemlerde bu hatlara Hicaz ve Bağdat demiryolları da eklenmiştir. İlk telgraf hattı ise 1854-1855 yıllarında Kırım Savaşı patlak verdiğinde İstanbul-Edirne-Şumnu güzergâhında inşa edilmiştir. Bu haberleşme ağı kısa süre içinde genişletilerek İstanbul, Avrupa ve taşra eyaletlerine bağlanmıştır.

Osmanlı Devleti'ndeki bu faaliyetlerin;

- I. askeri sevkıyatın kolaylaşması,
 - II. merkezi otoritenin güç kazanması,
 - III. devletin taşradaki siyasi denetiminin artması
- durumlarından hangilerine ortam hazırlaması beklenebilir?**

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

39. II. Abdülhamid döneminde, devletin geleneksel hayırseverlik anlayışı kurumsal ve modern bir sosyal politika çizgisine taşınmıştır. Padişah, toplumsal barışı korumak ve merkezî otoritenin şefkatli yüzünü taşraya kadar ulaştırmak amacıyla kimsesizler, engelliler, yaşlılar ve muhtaç çocuklar için sistematik yardım hamleleri başlatmıştır. Bu doğrultuda, tamamen saray bütçesinden ya da dönemin üst düzey bürokratlarının bağışlarıyla finanse edilen kurumsallaşma adımları atılmış ve sosyal hizmetler devletin asli görevlerinden biri haline getirilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu dönemde açılan sosyal devlet kurumlarından birisi değildir?

- A) Darülhayr-ı Âli
- B) Himaye-i Etfal Cemiyeti
- C) Hıfzıssıhha Enstitüsü
- D) Tekaüd Sandığı
- E) Darülaceze

AYDIN YÜCE

İNDEKS AKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

40. Osmanlı Devleti'nin 1856'da, Kırım Savaşı'ndan sonra imzaladığı Paris Antlaşması'nda şu maddeler yer almıştır:

- Osmanlı Devleti bir Avrupa devleti sayılacak ve Avrupa devletler hukukundan yararlanacaktır.
- Osmanlı'nın toprak bütünlüğü Avrupa devletlerinin garantisinde olacaktır.
- Karadeniz tarafsız deniz haline getirilecektir, Osmanlı ve Rusya'nın savaş gemilerine kapalı olacaktır.
- Islahat Fermanı, antlaşma metnine eklenecek ve büyük devletler bu fermana saygı duymaktadır.

Antlaşmanın bu maddelerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı'nın yenik devlet muamelesi gördüğüne
- B) Rusya'nın tarihi emellerinin engellendiğine
- C) Osmanlı'nın kendisini koruyamayacak denli zayıfladığına
- D) Kırım'ın bağımsız devlet statüsü kazandığına
- E) Osmanlı'nın egemenlik haklarının zedelendiğine

41. Osmanlı Devleti bu gelişmeyle vatandaşlık haklarını güvence altına alıp insan hakları ve eşitlik ilkelerine dayalı yeni bir toplum düzeni kurmaya karar vermiştir. Devlet, bu tutumuyla liberal Avrupa devletleri arasına girerek Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa'nın Batı'da uyandırdığı sempatiyi dengelemeye çalışmıştır. Aynı şekilde Boğazlar meselesinde İngiltere ve Fransa'nın desteğini alarak Rusya karşısında güçlenmek istemiştir.

Bu bilgilerde sözü edilen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanun-i Esasi'nin ilan edilmesi
- B) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi
- C) Meşrutî düzene geçilmesi
- D) Sened-i İttifak'ın imzalanması
- E) Yeniçeri ocağının kaldırılması

42. XIX. yüzyılda imparatorluğun dağılıpını önlemek amacıyla ortaya atılan bu fikir akımı, ülkedeki tüm toplulukları tek bir çatı altında birleştirmeyi hedeflemiştir. Böylece din, dil, ırk ve mezhep ayrımı gözetmeksizin herkesin kanun önünde eşit sayılmasıyla ortak bir üst kimlik oluşturulmak istenmiştir. Tanzimat ve Islahat fermanları ile Meşrutîyet'in ilanında dayanak noktası olan bu ilke, azınlıkların ayrılıkçı isyanlarını durdurmayı amaçlamıştır. Ancak Balkan Savaşları ve milliyetçilik akımının etkisiyle azınlıkların kendi devletlerini kurması, bu fikrin başarıya ulaşmasını engellemiştir.

Bu bilgilerde aşağıdaki fikir akımlarından hangisinin temel özellikleri verilmiştir?

- A) Türkçülük
- B) İslamcılık
- C) Turancılık
- D) Osmanlıcılık
- E) Adem-i Merkeziyet

43. XIX. yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan Genç Osmanlılar, mutlakiyete karşı meşrutîyet rejimini ve anayasal düzeni savunmuştur. Batı'nın parlamento, anayasacılık ve hürriyet gibi siyasi kavramlarını benimseyen Genç Osmanlılar, bu fikirleri halka anlatmaya çalışmışlardır. Osmanlıcılık fikrini savunan bu grubun en önemli başarısı, tahta çıkardıkları II. Abdülhamid'e I. Meşrutîyet'i ilan ettirmek olmuştur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Genç Osmanlıların üyelerinden birisidir?

- A) Mithat Paşa
- B) Ziya Gökalp
- C) Prens Sebahattin
- D) Mehmet Akif Ersoy
- E) Mehmet Emin Yurdakul

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

44. II. Meşrutiyet'in ilanından sonra mevcut düzene karşı gelen grupların kışkırtmasıyla İstanbul'da büyük bir ayaklanma patlak vermiştir. Mevcut rejimi yıkmayı amaçlayan bu ayaklanma, Selanik'te kurulmuş olan, genç ve aydın subayların üye olduğu bir cemiyetin hazırladığı ve Kurmay Başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı ordu tarafından bastırılmıştır. Olayın neticesinde padişah II. Abdülhamid, parlamento kararıyla tahttan indirilmiş ve yerine V. Mehmet Reşat getirilmiştir. Bu gelişme, Türk tarihinde mevcut anayasal rejimi ve yenilikleri hedef alan ilk organize irticai harekettir.

Bu metinde aşağıdaki kavramlardan hangisine dair bir bilgi verilmemiştir?

- A) 31 Mart Olayı
- B) Hareket Ordusu
- C) Mebusan Meclisi
- D) İttihat ve Terakki
- E) Bab-ı Âli Baskını

45. Mustafa Kemal'in doğduğu liman kenti, onun gençlik döneminde İttihat ve Terakki'nin ilk siyasi faaliyetlerine ev sahipliği yapmıştır. Ardından askeri idadi eğitimin için gittiği şehirde tarih ve edebiyat alanındaki entelektüel altyapısını güçlendirmiştir. Harp Akademisi'ndeki mezuniyetini müteakip atandığı ilk görev yerinde kuruculuğunu üstlendiği Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur. Son olarak, askeri ataşemiliter unvanıyla görev yaptığı Avrupa başkentinde katıldığı resmi baloya yeniçeri kıyafetiyle katılmıştır.

Bu metinde Mustafa Kemal'in hayatına yön veren aşağıdaki şehirlerden hangisiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Selanik
- B) Manastır
- C) Şam
- D) Sofya
- E) Viyana

46. I. Balkan Savaşı sürecinde yaşanan otorite boşluğu ve toprak kayıpları, ordu içindeki muhalif odakların mevcut hükümete karşı harekete geçmesine zemin hazırlamıştır. İttihat ve Terakki'nin önde gelen isimleri liderliğinde organize olan silahlı grup, hükümet merkezini basarak Sadrazam Kamil Paşa'yı silah zoruyla istifaya zorlamıştır. Bu gelişmeyle yönetim İttihat ve Terakki'nin kontrolüne geçmiş ve Mahmut Şevket Paşa sadrazamlık makamına getirilmiştir.

Bu bilgilerde aşağıdaki tarihi gelişmelerin hangisinden bahsedilmektedir?

- A) 31 Mart Olayı
- B) Vaka-yı Hayriye
- C) Ahmet Anzavur İsyanı
- D) Bab-ı Âli Baskını
- E) Kabakçı Mustafa İsyanı

47. I. Balkan Savaşı döneminde askeri kadrolar arasında yaşanan siyasi kamplaşmalar emir komuta zincirini bozmuş ve ortaya çıkan otorite boşluğu ordu içindeki düzeni sarsmıştır. Savaşın kaybedilmesi neticesinde Balkanlarda yaşanan büyük toprak kayıpları ve Anadolu'ya yönelen göç dalgası Osmanlılık fikrinin fiilen iflas ettiğini kanıtlamıştır. Bu durum Türk milliyetçiliği akımının hızla yükselmesini sağlamıştır.

Bu gelişmelere göre aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Askeri başarısızlığın ideolojik yapıyı etkilediği
- B) Balkanlardaki demografik yapının değişime uğradığı
- C) Ordu içindeki kutuplaşmaların sona erdiği
- D) Askeri otorite boşluğunun cephede olumsuz durumlara neden olduğu
- E) Ordu mensuplarının siyasete karıştığı

48. I. Dünya savaşı öncesi siyasi iklim incelendiğinde Avrupa merkezli güç dengesinin büyük bir küresel hesaplaşmaya doğru sürüklendiği açıkça görülmektedir. Bu doğrultuda kimi devletler, kıta Avrupası'nda kendi soyundan ve dilinden olan toplulukları tek bir çatı altında birleştirerek devasa bir nüfuz alanı kurmayı amaçlarken öte yandan, daha önceki bir savaşta kaybettiği zengin kömür havzalarını ve tarihi topraklarını geri alarak gururunu kurtarmayı amaçlayan bir devlet söz konusudur. Dünyanın öbür ucunda, Uzak Doğu'daki sömürgelerini ve hayati ticaret yollarını her ne pahasına olursa olsun korumaya odaklanan güçler de bulunmaktadır. Bu küresel yarışa sonradan dâhil olan ve Akdeniz havzasında baskın bir güç haline gelerek büyük bir sömürge imparatorluğu kurmayı düşleyen hırslı bir devlet dengeleri altüst edecek hamleler yapmıştır.

Metindeki bilgilere göre aşağıdaki devletlerden hangisinin I. Dünya Savaşı'na girme sebebinden bahsedilmemiştir?

- A) Fransa B) İngiltere C) ABD
D) İtalya E) Çarlık Rusya

49. İttihat ve Terakki'nin önde gelen simaları arasında yer alan ve I. Dünya Savaşı'nda Kanal Cephesindeki harekatı başlatan komutan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fahrettin Paşa
B) Cemal Paşa
C) Halil Paşa
D) Cevat Paşa
E) Sakallı Nurettin Paşa

50. 1914-1915 kış mevsimi Çarlık Rusya'sı için oldukça zor geçmiştir. Cephelerdeki ağır kayıpların yanı sıra içeride baş gösteren tarımsal üretim zorlukları ve derinleşen ekonomik sıkıntılar, Saint Petersburg yönetimini askerî ve lojistik açıdan çaresiz bırakmıştır. Bu darboğazdan kurtulmak isteyen Rusya, müttefiklerinden acil yardım talebinde bulunmuştur. Tam da bu süreçte İtilaf Devletleri, hem müttefiklerine yardım ulaştırmayı hem de Osmanlı Devleti'ni savaşın dışına iterek Almanya'yı doğudan tam bir kuşatma altına almayı planlamıştır. Üstelik bu hamleyle, henüz kararsız olan Balkan devletlerini de kendi yanlarına çekerek savaşı kısa sürede bitirmeyi amaçlamışlardır.

Bu gelişmeler aşağıdaki cephelerden hangisinin açılmasına zemin hazırlamıştır?

- A) Çanakkale B) Hicaz
C) Kafkas D) Kanal
E) Makedonya

51. Berlin Antlaşması'yla kaybedilen üç stratejik şehrini geri almak, Osmanlı yönetiminin öncelikli hedeflerinden biri olmuştur. Bu doğrultuda dönemin Harbiye Nazırı ve Başkomutan Vekili, doğu sınırında Rusya'ya karşı taarruza geçerek büyük bir kış harekâtı başlatmıştır. Ancak bölgenin dondurucu iklim şartları, lojistik yetersizlikler ve salgın hastalıklar, on binlerce askerin çatışmaya bile giremeden karlar altında can verdiği askeri bir trajediyle sonuçlanmıştır. Yaşanan bu büyük felaket, cephedeki mukavemeti tamamen kırmış ve düşman ordularının Anadolu içlerine kadar ilerlemesine zemin hazırlamıştır.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisine dair bir ipucu içermemektedir?

- A) Enver Paşa
B) Elviye-i Selase
C) Sarıkamış Faciası
D) Kut'ul Amare Zaferi
E) Kafkas Cephesi

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

52. I. Dünya Savaşı sürecinde Irak Cephesi'nde karşı taarruza geçen Osmanlı ordusu, stratejik bir bölgede İngiliz tümenini kuşatmıştır. Aylarca süren bu zorlu kuşatmanın ardından, aralarında generallerinin de bulunduğu binlerce İngiliz askeri ve subayı Osmanlı kuvvetlerine teslim olmak zorunda kalmıştır. Bu büyük zafer, Britanya askeri tarihinin en ağır yenilgilerinden biri olarak kayıtlara geçmiş ve Osmanlı'nın askeri prestijini küresel anlamda artırmıştır. Harekâtı başarıyla sevk ve idare eden askeri kumandana, bu tarihi zaferin anısını yaşatmak adına soyadı kanunuyla birlikte kuşatmanın gerçekleştiği yerin adı soyadı olarak verilmiştir.

Bu bilgilerde aşağıdaki Osmanlı komutanlarının hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Enver Paşa
- B) Fahrettin Türkkan Paşa
- C) Halil Kut Paşa
- D) Sakallı Nurettin Paşa
- E) Kazım Karabekir Paşa

53. I. Dünya Savaşı sonunda ilan edilen Wilson İlkelerinde şu hususlar yer almıştır:

- Savaşta yenilen devletlerden toprak ve savaş tazminatı alınmayacaktır.
- Uluslararası barışı korumak ve anlaşmazlıkları barışçıl yollarla çözmek için küresel bir teşkilat kurulacaktır.
- Osmanlı İmparatorluğu'nda Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelere kesin egemenlik hakkı tanınacak, Türk olmayan azınlıklara da çoğunlukta oldukları yerlerde kendi geleceklerini belirleme hakkı verilecektir.
- Çanakkale ve İstanbul Boğazları, uluslararası güvenceler altında tüm devletlerin ticaret gemilerine sürekli olarak açık tutulacaktır.

Buna göre Wilson İlkeleri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mağlup devletlerin toprak bütünlüğünde yana tavır alındığı
- B) Osmanlı'nın egemenlik haklarının göz ardı edildiği
- C) Milletler Cemiyeti'nin kurulmasının öngörüldüğü
- D) Sömürgecilik faaliyetlerinin devamının arzu edildiği
- E) Self-determinasyon ilkesine uygun hareket edildiği

AYDIN YÜCE

İNDEKSİSAKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

54. Paris Barış Konferansı'nda kurulan "Onlar Konseyi", mağlup devletlerle imzalanacak barış antlaşmalarının şartlarını belirlemeyi ve uluslararası bir teşkilatın kurulmasını gündeme getirmeyi amaçlamıştır. Ancak İtilaf Devletleri, kendi çıkarları doğrultusunda hareket ederek Wilson İlkeleri'ne tamamen aykırı politikalar izlemişlerdir. Osmanlı topraklarının paylaşımı için Ermeni ve Rum temsilcilerin taleplerini konferansa taşıyan bu yapı, gizli antlaşmaları hiçe sayarak farklı adımlar atmıştır. Özellikle daha önce İtalya'ya vaat edilen bölgelerin Yunanistan'a bırakılması, konferansta tartışmaların çıkmasına ve İtilaf Bloku'ndaki ilk ciddi çatlağın yaşanmasına neden olmuştur.

Bu bilgiler doğrultusunda;

- I. yenilen devletlerin haklarının korunduğu,
- II. İtilaf Devletleri arasında fikir ayrılığının yaşandığı,
- III. gizli antlaşmalara sadık kalındığı

değerlendirmelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

55. Mondros Ateşkesi sonrası ortaya çıkan işgal yıllarında, farklı amaçlara sahip pek çok cemiyet kurulmuştur. Bu süreçte bazı azınlıklar, Bizans'ı yeniden canlandırmak ve Anadolu topraklarını kendi ülkelerine bağlamak adına yıkıcı faaliyetler yürütürken; bölgesel direnişi savunan güçler ise Ege Bölgesi'nin düşmana teslim edilmesini engellemek için silahlı ve siyasi mücadele başlatmıştır. Öte yandan kurtuluşu Amerikan mandasına girmekte bulan bazı aydınlar bu doğrultuda propaganda yürütürken, millî hakları savunmak isteyen bir diğer yapı ise işgallerin haksızlığını basın-yayın yoluyla tüm dünyaya duyurmayı ve ulusal bir kurtuluşu gaye edinmiştir.

Buna göre metinde aşağıdaki cemiyetlerden hangisinin amaçlarına değinilmemiştir?

- A) Milli Kongre B) Redd-i İlhak
C) Alyans İsrailit D) Mavri Mira
E) Wilson Prensipleri

56. Osmanlı Devleti adına I. Dünya Savaşı'nı sonlandıran Mondros Ateşkesi'nde yer alan hükümlerden bazıları şunlardır:

- Çanakkale ve İstanbul Boğazları açılacak, bu bölgelerdeki istihkâmlar ve askeri üsler İtilaf Devletleri tarafından işgal edilecektir.
- İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edecek bir durum ortaya çıkması halinde herhangi bir stratejik noktayı işgal etme hakkına sahip olacaktır.
- Doğu Anadolu'daki altı vilayette herhangi bir karışıklık çıkarsa, İtilaf Devletleri bu illerin herhangi bir bölümünü işgal edebilecektir.

Ateşkesin bu hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ermeni Devleti'nin kurulmasına zemin hazırlandığı
B) Osmanlı'nın toprak bütünlüğünün zedelendiği
C) Anadolu'daki olası işgallere yasal dayanak oluşturduğu
D) İstanbul ile Anadolu arasındaki bağlantının kesildiği
E) Anadolu'daki iç güvenliğin sağlanmasının hedeflendiği

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

57. Sivas Kongresi'nin millî mücadeleyi tek bir çatı altında birleştirmesi İstanbul'daki Damat Ferit Paşa hükümetinin istifa etmesine yol açmıştır. Ardından kurulan Ali Rıza Paşa Hükümeti, Anadolu Hareketi'yle temas kurmak amacıyla Bahriye Nazırı Salih Paşa'yı görevlendirmiştir. Temsil Heyeti adına Mustafa Kemal Paşa'nın katılımıyla gerçekleşen Amasya Görüşmelerinde taraflar bir araya gelerek bazı protokoller imzalamıştır. Buna göre Mebusan Meclisi'nin derhal toplanması gerektiği ve Türklerin çoğunlukta olduğu vatan topraklarının hiçbir şekilde düşmana terk edilmeyeceği karara bağlanmıştır.

Bu gelişmeler doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Temsil Heyeti'nin siyasi başarı kazandığına
- B) İstanbul Hükümeti'nin Milli Mücadele'yi hukuken tanıdığına
- C) Ulusal iradenin hâkim kılınmasının amaç edildiğine
- D) Osmanlı Devleti'nde rejim değişikliğinin yaşandığına
- E) Ulusal birliğin sağlanması yönünde adımlar atıldığına

58. Milli Mücadele'nin hazırlık aşamasında, dağınık halde bulunan direniş hareketlerini ulusal bir çizgiye taşımak amacıyla askeri ve sivil kadroların ortak imzasıyla tarihi bir metin yayımlanmıştır. Bu metinde, vatanın bütünlüğünün ve milletin bağımsızlığının büyük bir tehlike altında olduğu açıkça ilan edilmiştir. İstanbul Hükümeti'nin üzerine düşen sorumluluğu yerine getiremediği vurgulanan metinde, kurtuluşun reçetesi olarak bizzat milletin kendi gücüne dayanılması gerektiği savunulmuştur. "Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır" ifadesiyle ilk kez üstü kapalı olarak milli egemenliğe dayalı yeni bir devlet düzeninin sinyalleri verilmiştir.

Bu bilgiler, Milli Mücadele Dönemi'ne ait aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Amasya Genelgesi
- B) Sivas Kongresi
- C) Misakımilli Kararları
- D) Erzurum Kongresi
- E) Samsun Raporu

59. Milli Mücadele'nin temel hedeflerini belirleyen Misakımilli'de, ülkenin tam bağımsızlığa ulaşabilmesi adına siyasi, adli ve mali gelişmemizi engelleyecek hiçbir sınırlama ve ayrıcalığın kabul edilemeyeceği net bir dille ilan edilmiştir. Geleceği belirsiz olan topraklarda halkın özgürce vereceği oylarla kendi kaderini kendisinin tayin etmesi esası benimsenirken; saltanat merkezinin ve Marmara Denizi'nin güvenliğinin sağlanması şartıyla stratejik geçiş yollarının ticarete açılması ilgili devletlerin uzlaşısına bırakılmıştır. Ayrıca, yurt içindeki Müslüman olmayan toplulukların haklarının, komşu ülkelerde yaşayan Müslüman halkın da aynı haklardan yararlanması şartıyla güvence altına alınacağı vurgulanarak uluslararası eşitlik ilkesi savunulmuştur.

Buna göre Misakımilli'de aşağıdaki konulardan hangisine değinilmemiştir?

- A) Mütakabiliyet
- B) Kapitülasyonlar
- C) Referandum
- D) Boğazlar
- E) Dış borçlar

AYDIN YÜCE

İNDEKS AKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

60. Hâkimiyet-i Millîye Gazetesi Ankara Muhabirinin Kaleminden:

Ankara'mızın şu günlerinde her yerde hürmet ve hayretle yâd edilen müstesna bir kadın kahramanın hikâyesi dolaşıyor. Sivas Kongresi'nin o buhranlı günlerinde, bin bir meşakkatle yolları aşarak Mustafa Kemal Paşa'nın huzuruna çıkan ve "Vatan için cephede düşmana kurşun sıkmak isterim!" diyerek görev talep eden o mübarek Türk anası, Batı Cephesi'ndeki zaferlerimizin baş mimarlarından biri olmuştur. İzmir ve Bursa'nın kara günlerinde, emrine topladığı gözü pek müfrezesiyle Yunan ordusuna kök söktürmüş ve kahramanlığıyla çavuşluk rütbesine kadar yükseltmiştir. Savaş sonrasında kendisine bağlanan maaşı, "Ben vatanım ve istiklalim uğruna cenk ettim, paraya ihtiyacım yoktur" diyerek Hilâl-i Ahmer'e bağışlaması ise ruhundaki asaletin en açık vesikasıdır.

Gazete haberindeki bu ifadelerde aşağıdaki kadın kahramanlardan hangisi anlatılmıştır?

- A) Tayyar Rahmiye
- B) Kara Fatma
- C) Nene Hatun
- D) Şerife Bacı
- E) Kılavuz Hatice

61. Salonun ağır kapısı ardına kadar açıldığında, içerideki fısıltılar yerini gergin bir sessizliğe bıraktı. Kürsünün yanındaki masaya elini vuran genç subay, gözlerini cam kenarında oturan delegelere dikti:

- "Hâlâ büyük bir devletin kanatları altına sığınmaktan bahsedenler var! Başkasının buyruğuyla gelecek selamet, esaretten başka nedir?"

Yaşlıca bir delege oturduğu yerden doğrularak:

- "Evlat, memleket yangın yeri. İstanbul'un eli kolu bağliken, her kafadan bir ses çıkarken tek başımıza nasıl göğüs gereriz? Anadolu'nun dört bir yanındaki o irili ufaklı direniş odakları kendi bölgelerini kurtarma derdinde. Merkezleri bile yok."

Mustafa Kemal, masanın üzerindeki haritayı işaret ederek araya girdi:

- "İşte tam da bu yüzden o dağınık nehirleri tek bir yataкта topladık. Artık ülkenin tüm direniş güçleri bu çatı altında, tek bir cemiyet olarak birleşmiştir. Üstelik bu iradeyi, doğudan batıya tüm milleti temsil eden bu yeni seçilmiş heyet yürütecektir."

Genç subay başıyla onayladı:

- "Haklısınız Paşam. Şimdi tek bir eksikimiz var; aldığımız bu kararları, milletin tek vücut olduğunu içerideki ve dışarıdaki düşmanlara haykıracak o yeni gazeteyi bir an evvel kurmak..."

Bir romanda geçen bu ifadelerde aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Temsil Heyeti
- B) Manda ve himaye düşüncesi
- C) İrade-i Milliye Gazetesi
- D) Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- E) İstiklâl Mahkemeleri

AYDIN YÜCE

İNDEKS AKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

62. Milli Mücadele'nin başlangıcında Mustafa Kemal'in ordu müfettişi sıfatıyla İstanbul Hükümeti'ne gönderdiği bu ilk resmi belgede; Karadeniz'deki karışıklıklardan Türklerin değil, bağımsızlık hayali kuran Rumların sorumlu olduğu belirtilmiştir. Türk milletinin yabancı bir mandaya tahammülü olmadığı ve bağımsızlığı için birleştiği vurgulanırken; İzmir'in haksız işgalinin halk tarafından asla kabul edilmeyeceği resmi bir dille ilk kez dile getirilmiştir.

Bu açıklamalarda aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilgili bilgi verilmiştir?

- A) Samsun Raporu
- B) Amasya Genelgesi
- C) Sivas Kongresi
- D) Erzurum Kongresi
- E) Amasya Görüşmeleri

63. I. TBMM, açılışının hemen ardından ayaklanmalarla karşı karşıya kalmıştır. Bu süreçte TBMM, ilk olarak, ayaklanmalara katılanları cezalandırmak ve asker kaçaklarını engellemek amacıyla hukuki düzenlemeler yapmıştır. Bu kanunların hızlı ve caydırıcı bir şekilde uygulanabilmesi için de bizzat milletvekillerinden oluşan olağanüstü yetkilere sahip mahkemeler görevlendirilmiştir. Ayrıca ayaklanmaları kıskırtan kara propagandayı çürütmek amacıyla, hem yurt içinde hem de yurt dışında milli mücadelenin haklılığını duyuracak resmi bir haber kurumu kurulmuştur. Bununla birlikte halkın bilinçlenmesini ve meclisin aldığı kararların tüm Anadolu'ya ulaştırılmasını sağlayan yarı resmi bir gazete de yayın hayatına başlamıştır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine yönelik açıklama yapılmamıştır?

- A) Anadolu Ajansı
- B) İstiklal Mahkemeleri
- C) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
- D) Firariler Hakkında Kanun
- E) Takvim-i Vekayi Gazetesi

64. 23 Nisan 1920'de açılan meclisin bir gün sonra kabul ettiği temel ilkeler doğrultusunda, Büyük Millet Meclisi'nin üzerinde hiçbir gücün bulunmadığı ilan edilmiştir. Bununla birlikte, yürütme ve yasama yetkilerinin mecliste toplandığı bu yeni dönemde, geçici kaydıyla bir hükümet başkanı tanınmasının veya bir padişah vekili atanmasının kabul edilemeyeceği kesin bir dille karara bağlanmıştır. Son olarak, saltanat ve hilafetin geleceğine yönelik olarak, padişah ve halifenin içinde bulunduğu baskı ve zorlamadan kurtulduktan sonra meclisin düzenleyeceği kanuni esaslar çerçevesinde yerini alacağı maddesi kabul edilmiştir.

I. TBMM'nin aldığı bu kararlara göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İstanbul Hükümeti'nin yok sayıldığına
- B) Yeni bir devletin temellerinin atıldığına
- C) Saltanat yanlılarının tepkisinin önlenmesine
- D) Milli egemenlik ilkesinin esas alındığına
- E) Saltanat makamına son verildiğine

65. Milli Mücadele'nin doğu bölgesindeki askeri harekâtını yöneten bu komutan, Erzurum Kongresi sürecinde Mustafa Kemal'e "Ben ve kolordum emrinizdeyim paşam!" diyerek bağlılığını bildirmiş ve hareketin liderliğini güvenceye almıştır. Bölgedeki askeri başarılarından dolayı kendisine "Şark Fatihi" unvanı verilen bu isim, aynı zamanda diplomatik alanda da önemli roller üstlenmiştir. TBMM'nin ilk resmi uluslararası başarısı olan Gümrü Antlaşması ile doğu sınırının çizilmesini sağlayan bu şahıs Kars Antlaşması'nın imzalanmasında da doğrudan görev almıştır.

Buna göre aşağıdaki Milli Mücadele kahramanlarından hangisi hakkında bilgi verilmiştir?

- A) Kazım Karabekir
- B) Ali Fuat Cebesoy
- C) Refet Bele
- D) Rauf Orbay
- E) İsmet İnönü

AYDIN YÜCE

İNDEKS AKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

66. San Remo'ya devletimizin temsilcisi olarak gönderildiğimde, önümüze konulan o ağır şartları görünce sarsıldım. Bu vesikanın devletin devamını değil tasfiyesini hedeflediğini görerek, "Bu şartlar altında bir devletin mevcudiyetinden bahsedilemez!" dedim ve antlaşmayı imzalamaktan katiyen imtina ettim. Bizim bu duruşumuz üzerine İtilaf devletleri üzerimizdeki baskıyı artırmak için derhal Yunan ordusuna taarruz emri verdi. Düşman kuvvetleri süratle ilerleyerek Bursa ve Trakya'yı işgal etti. Memleketin bu feci ahvale düşmesi üzerine Yıldız Sarayı'nda devlet ricailinden müteşekkil bir Saltanat Şurası toplandı. Şura azalarının ekseriyeti, devletin tamamen yok olmasındansa bu acı reçeteyi kabul etmeyi ehven-i şer gördü.

Tevfik Paşa "acı reçete" ifadesiyle aşağıdaki-lerden hangisini kastetmektedir?

- A) Wilson İlkeleri
- B) Mondros Ateşkes Antlaşması
- C) Sevr Barış Antlaşması
- D) Sykes-Picot Antlaşması
- E) Gümrü Antlaşması

67. Milli Mücadele döneminde TBMM'nin Batı Cephesi'ndeki ilk askeri başarısı I. İnönü Savaşı'dır. Bu zafer hem içeride hem de dışarıda önemli sonuçlar doğurmuştur. Zaferin ardından meclis, yeni Türk devletinin hukuki altyapısını kuran kurucu anayasayı kabul etmiştir. Uluslararası alanda ise Ankara hükümetini resmen tanıyan ilk Müslüman devletle bir dostluk ve ittifak metni imzalanmıştır. TBMM'nin askeri başarısı üzerine İtilaf Devletleri TBMM'yi Avrupa'da toplanacak olan diplomatik bir kurula doğrudan davet etmek zorunda kalmış ve böylece TBMM, batılı güçler tarafından uluslararası alanda hukuken ilk kez muhatap alınmıştır. Ayrıca, TBMM, büyük bir Avrupa devletiyle siyasi ortaklık ve dostluk antlaşması imzalamıştır.

Bu bilgilere göre I. İnönü Savaşı'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Moskova Antlaşması'nın imzalanması
- B) İstiklâl Marşı'nın kabul edilmesi
- C) Londra Konferansı'nın toplanması
- D) Afgan Dostluk Antlaşması'nın imzalanması
- E) Teşkilat-ı Esasiye'nin ilan edilmesi

68. Kütahya-Eskişehir Savaşlarının ardından ordunun ihtiyaçlarını karşılamak için Mustafa Kemal tarafından çıkarılan seferberlik emirleri, Türk milletinin kaderini değiştiren büyük bir fedakârlık hamlesi olmuştur. Bu tarihi kararlar her ilçede komisyonlar kurulmuş; halkın elindeki yiyecek ve giyeceğin yüzde kırkına, bedeli savaş sonrası ödenmek üzere el konulmuştur. Emirlerin aksatılmadan uygulanması için de İstiklâl Mahkemeleri görevlendirilmiştir. Milletin varını yoğunu cepheye dökmelerini sağlayan bu lojistik hamle, Sakarya Meydan Muharebesi öncesinde ordunun kurtarıcısı olmuştur.

Bu açıklamalar aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
- B) Tekâlif-i Milliye Emirleri
- C) Milli Korunma Kanunu
- D) Men-i Müskirât Kanunu
- E) Kanun-u Esasi

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

69. • Boğazların yönetimi başkanlığını Türkiye'nin yapacağı uluslararası bir komisyona bırakılacak, her iki yakası askerden arındırılacaktır.
- Irak sınırı antlaşmadan sonraki 9 ay içinde Türkiye ile İngiltere arasındaki yapılacak ikili görüşmelere ertelenmiştir
- Kapitülasyonlar bütün mali ve hukuki sonuçlarıyla birlikte kesin olarak kaldırılacaktır.
- Ülkedeki tüm azınlıklar Türk vatandaşı kabul edilecektir.
- Batı Trakya Türkleri ile İstanbul Rumları hariç, Türkiye'deki Rumlar ile Yunanistan'daki Türkler karşılıklı yer değiştirecektir.

Lozan Barış Antlaşması'nın bu maddelerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye'nin bazı konularda egemenliğinin kısıtlandığına
- B) Avrupa devletlerinin Türkiye'nin iç işlerine karışmasının önüne geçildiğine
- C) Türkiye'nin nüfus mübadelesini kabul ettiğine
- D) Musul sorununun Türkiye'nin lehine çözüldüğüne
- E) Türkiye'nin ekonomik bağımsızlığını zedeleyen unsurlara son verildiğine

70. "Devletimizin kurucu liderinin önderliğinde yürütülen ve milletin kendi kaderine el koymasını sağlayan siyasi dönüşümün adımlarını paylaşmak istiyorum. Yeni devletin temelleri atılırken ilk olarak, yüzyıllardır süregelen tek bir şahsa dayalı egemenlik anlayışına son verilerek idare millete devredilmiştir. Hemen ardından, devletin yeni idare merkezi değiştirilmiştir. Bu kurumsallaşmayı, devletin yönetim şeklini şüpheye yer bırakmayacak biçimde netleştiren ve millet iradesini en üst seviyede tescilleyen rejim hamlesi takip etmiştir. Nihayetinde, yeni kurulan modern yapıyla çelişen dini-siyasi kuruma da son verilerek milli iradenin karşısındaki son büyük gölge bertaraf edilmiştir. Tüm bu köklü adımlar, tebaadan millete geçişin ve egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğunun en net göstergeleridir."

Bir tarih akademisyeninin bu konuşmasıyla aşağıdaki inkılaplardan hangisi arasında bağ kurulamaz?

- A) Halifelik kurumuna son verilmesi
- B) Cumhuriyetin ilan edilmesi
- C) 1921 Anayasası'nın yürürlüğe girmesi
- D) Ankara'nın başkent ilan edilmesi
- E) Saltanat makamının kaldırılması

71. Atatürk Dönemi'nde hayata geçirilen köklü bir düzenlemeyle, ülke sınırları içindeki tüm eğitim kurumları tek bir merkeze bağlanarak, eğitimde çok başlılığa son verilmiştir. O döneme kadar bir yanda geleneksel eğitim veren dini kurumlar, diğer yanda batı tarzı okullar ve azınlık okulları bulunurken; bu adımla birlikte tüm bu kurumlar devletin denetimine tabi kılınmıştır. Düzenlemenin en önemli amaçlarından biri, farklı zihniyetlerde nesiller yetişmesini engellemek ve milli bir kimlik etrafında kenetlenmiş çağdaş bir toplum yapısı inşa etmektir. Eğitim sisteminin laik, modern ve milli esaslara göre şekillenmesinin önünü açan bu reform, aynı zamanda kadın ve erkeklerin eşit şartlarda eğitim alabilmesini kolaylaştırmıştır.

Bu bilgilerde aşağıdaki inkılaplardan hangisine değinilmiştir?

- A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- B) Türk Dil Kurumu
- C) Üniversite Reformu
- D) Türk Tarih Kurumu
- E) Millet Mektepleri

72. Atatürk'ün ekonomi anlayışı, tamamen Türkiye'nin o dönemki toplumsal ve iktisadi gerçeklerinden doğmuş yerli ve milli bir stratejidir. Bu anlayışta devlet ve özel sektör birbirinin rakibi değil, tam aksine birbirini tamamlayan iki ayrılmaz parça olarak konumlandırılır. Atatürk'e göre devlet özel sektörü desteklemeli, diğer yandan düzenleyici ve denetleyici olarak ekonomide görev üstlenmelidir. Özel sektörün yapamadığı yatırımlar devlet tarafından gerçekleştirilmelidir. Bu model, "karma ekonomi" olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi devletin sahip olduğu, ekonomik alandaki kamu kurumları arasında değildir?

- A) Sümerbank
- B) Türkiye İş Bankası
- C) Maden ve Tetkik Arama Genel Müdürlüğü
- D) Toprak Mahsulleri Ofisi
- E) Sanayi ve Maadin Bankası

73. TBMM, 1 Kasım 1922'de saltanat ile hilafeti ayırarak saltanata kaldırmış, hilafet kurumuna dokunmamıştır. Son Padişah Vahdettin'in 17 Kasım'da ülkeyi terk etmesi üzerine TBMM, Osmanlı hanedanından Abdülmecid Efendi'yi halife seçmiştir. Ancak bu karar, ilerleyen süreçte bir egemenlik krizine yol açmıştır. Cumhuriyetin ilanına ve laikleşme adımlarına muhalif olan unsurlar, halifenin etrafından toplanmaya başlamıştır. Bu durum, rejim karşıtı direnç hattının ve siyasi kutuplaşmanın zeminini hazırlamıştır. Bunun üzerine 3 Mart 1924'te halifelik makamı kaldırılmıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Hilafetin, yeni rejime tehdit haline geldiği
- B) Siyasi alandaki ikiliklere son verildiği
- C) Ulusal egemenlik yolunda mesafe kat edildiği
- D) Ülkenin laikleşme faaliyetlerinin tamamlandığı
- E) Muhalif kesimlerin halifelliği odak merkezi haline getirdiği

74. "Fırka, dinsel düşünce ve inançlara saygılıdır, ilkesini bayrak olarak eline alan kimselerden iyi niyet beklenebilir miydi? Bu bayrak, yüzyıllardan beri cahilleri, bağnazları ve hurafelere inananları kandırarak siyasi çıkar sağlamaya kalkışmış olanların açtığı bayrak değil miydi? Bizce, fırkanın bu ilkesi, gericiliği kışkırtmak ve ona güç vermek içindir. İsyanın patlamasıyla, bu fırkanın kurduğu gizli düzenin ve dinsel inançlara saygılıyız ilkesinin meyveleri hemen görüldü. Gericilik dalgası, genç Cumhuriyet'in kurumlarını sarsmak üzere Genç, Hani, Palu, Piran bölgelerinde silaha sarılarak ayağa kalktı."

Atatürk'ün Nutuk adlı eserinde geçen bu ifadelerde aşağıdaki siyasi partilerden hangisi kastedilmektedir?

- A) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- B) Milli Kalkınma Fırkası
- C) Ahali Cumhuriyet Fırkası
- D) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- E) Cumhuriyet Halk Fırkası

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

75. 17 Şubat 1926'da kabul edilen bu köklü yasal düzenleme, Türkiye'de hukuk birliğinin sağlanmasında ve toplumsal yapının laikleşmesinde en kritik dönüm noktası olmuştur. Geleneksel hukuk sisteminden modern hukuk anlayışına geçişi simgeleyen bu hamleyle, aile kurumu dinsel referanslardan arındırılarak çağdaş kurallara bağlanmıştır. Kadın ile erkek arasında sosyal ve ekonomik alanlarda tam bir eşitlik sağlayan düzenleme; miras hukuku, mahkeme şahitliği ve aile içi haklar konusunda köklü reformlar getirmiştir.

Bu metinde sözü edilen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1924 Anayasası'nın yürürlüğe konulması
- B) Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye Kanunu'nun çıkarılması
- C) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
- D) Kadınlara milletvekilliği seçme hakkının verilmesi
- E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması

76. Cumhuriyet'in ilk yıllarında, köylünün üzerindeki mali yüke son verilerek tarım alanındaki üretim artırılmak istenmiştir. Ardından, inanç dünyasını istismar eden ve toplumsal birliği zedeleyen geleneksel dinsel odakların faaliyetleri yasaklanarak hurafelerin önüne geçilmiştir. Ayrıca toplumun dış görünüşünü çağdaş dünyayla uyumlu hale getirmek için yasal düzenlemeler yapılmıştır. Son olarak, resmî işlerdeki kargaşayı önlemek ve unvanların getirdiği sınıfsal ayrıcalıkları yıkmak amacıyla kanun çıkarılmıştır.

Bu açıklamalarda aşağıdaki inkılaplardan hangisiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Soyadı Kanunu
- B) Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması
- C) Aşar vergisinin kaldırılması
- D) Şapka Kanunu
- E) Miladi takvimin kabul edilmesi

77. "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir; bu gücü korumak, milletin geleceğini doğrudan doğruya kendi elinde tutmasıyla mümkündür. Türk milletinin tabiat ve karakterine en uygun olan idare, şüphe yok ki halkın kendi kendini yönettiği bu sistemdir. Bu idare şekli, yüksek ahlaki değerlere ve niteliklere dayanan bir yönetimdir, adeta fazilettir. Bu esas, gelecekteki nesillerin özgürlük ve bağımsızlık içinde yaşamasının yegâne teminatıdır. Bizim hükümet şeklimiz tam bir halk hükümetidir ve millî iradeyi her şeyin üzerinde tutmak her vatandaşın en kutsal vazifesidir."

Mustafa Kemal bu sözleriyle aşağıdaki ilkelere hangisinin önemini ortaya koymuştur?

- A) Halkçılık
- B) Devletçilik
- C) Milliyetçilik
- D) Cumhuriyetçilik
- E) Laiklik

78. Atatürk Dönemi'nde hiçbir sınıfa, zümreye veya aileye imtiyaz tanımayarak yasa önünde mutlak bir eşitlik savunulmuştur. Devletin, toplumun her kesiminin yaşam koşullarını iyileştirme ve temel ihtiyaçlarını karşılama yükümlülüğünü içeren sosyal devlet ilkesi bu anlayışın merkezinde yer almıştır. Bu doğrultuda aşar vergisinin kaldırılması, Soyadı Kanunu'nun çıkarılması bu eşitlikçi idealin en somut göstergesidir. Bu yönüyle söz konusu ilke, sınıfsız ve kaynaşmış bir toplum yapısı inşa etmeyi hedefleyen kamusal bir güvencedir.

Bu açıklamalarda aşağıdaki ilkelerden hangisi daha fazla vurgulanmıştır?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) İnkılapçılık
- C) Halkçılık
- D) Devletçilik
- E) Milliyetçilik

79. Atatürk'ün milliyetçilik ilkesi, din, dil ve ırk bağına değil; ortak geçmiş, kültürel değerler ve birlikte yaşama arzusu gibi insani değerlere dayanan birleştirici bir yapıya sahiptir. "Ne mutlu Türk'üm diyene!" özdeyişiyle somutlaşan bu ilke, dışlayıcı ve ırkçı akımları tamamen reddeder. Emperyalizme karşı verilen Millî Mücadele'nin temel ilkesi olan bu anlayış, milletin tam bağımsızlığını savunurken diğer milletlerin haklarına da saygı duyan barışçıl ve insancıl bir nitelik taşır.

Buna göre aşağıdaki gelişmelerden hangisi Atatürk'ün milliyetçilik ilkesiyle alakalı değildir?

- A) Kabotaj Kanunu'nun kabul edilmesi
- B) Türk Tarih Kurumu'nun açılması
- C) Kapitülasyonların kaldırılması
- D) Millet Mekteplerinin açılması
- E) Şeriye ve Evkâf Vekâleti'nin kapatılması

80. I. Hürriyetperver Avam Fırkası
II. Serbest Cumhuriyet Fırkası
III. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası

Yukarıdaki siyasi partilerden hangilerinin kuruluşunda Ali Fethi Okyar'ın etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

81. Lozan Barış Antlaşması sonrasında Türkiye'yle Yunanistan arasında çözülemeyen kronik bir sorun, Aralık 1926'da imzalanan Atina Antlaşması ile giderilmeye çalışılsa da mülkiyet ve yerleşim hakları konusunda devam eden pürüzler nedeniyle tam bir uzlaşa sağlanamamıştır. 1928 yılından itibaren başbakanlık koltuğuna oturan Venizelos'un bölgesel barışı koruma ve ilişkileri yumuşatma çabaları, diplomatik sürece olumlu bir ivme kazandırmıştır. Bu yapıcı siyasetin sonucunda, 10 Haziran 1930 tarihinde imzalanan Ankara Antlaşması ile taraflar arasındaki tüm hukuki ve siyasi ihtilaflar çözüme kavuşturulmuş ve iki ülke arasında dostluk dönemi başlamıştır.

Bu gelişmeler Türkiye'nin dış politikada karşılaştığı aşağıdaki sorunlardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Kıbrıs
- B) Boğazlar
- C) Etabli
- D) Dış borçlar
- E) Yabancı okulları

AYDIN YÜCE

İNDEKS AKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

82. Lozan sonrasında Türk dış politikasını meşgul eden ilk mesele, sınır ötesinde kalan Musul'un geleceğidir. İkili görüşmelere bırakılan mesele; uzlaşma sağlanamayınca Milletler Cemiyeti'ne taşınmış ve yaşanan iç gelişmelerin de etkisiyle bölge Türkiye sınırları dışında kalmıştır. İkinci mesele ise, Osmanlı Devleti'nden kalan ve 1929 Dünya Ekonomik Buhranı ile ödenmesi iyice zorlaşan Osmanlı borçlarının taksitlendirilmesiyle ilgilidir. Bu konuda masaya oturulmuş ve yeni bir ödeme planı yapılmıştır. Son mesele ise, sınırların iki yakasında kalan toplulukların karşılıklı yer değiştirmesi sürecinde yaşanan anlaşmazlıktır. Bu mesele de 1930 yılında imzalanan bir dostluk antlaşmasıyla kesin olarak çözülmüştür.

Bu gelişmelere göre Türkiye'nin dış politika-daki muhatapları sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Fransa-İngiltere-İtalya
- B) İngiltere-Fransa-Yunanistan
- C) Fransa-Yunanistan-İngiltere
- D) İtalya-Fransa-İngiltere
- E) İngiltere-Yunanistan-İtalya

83. "Başbakan İsmet İnönü 15 gün evvel bu sorun üzerinde konuşurken '15 gün bekleyiniz' demişti. İşte 15 gün geçti. Vaziyet nedir? Bizi, Türk milleti yeniden aydınlatınız. (...)

Hükümetin reisi ve hariciye nazırı, acaba bu konuda milletin kendilerinden beklediği vazifeyi hakkıyla yapmışlar mıdır? Hakikatleri milletten saklamak faydasızdır. Sancak işinde basiretsizlik gösterilmiştir. Türk milleti daha fazla bekletilmeye tahammül edemez!"

"Biz artık Fransız devlet adamlarına hitap etmeye gerek görmüyoruz. (...) Biz, kendi haklarımızı kendi kuvvetimizle korumaya kararlıyız. Hükümetimiz de bu kararlılığı açık ve kesin bir dille ortaya koymalıdır. Mesele sadece bir toprak davası değil, Türk milletinin haysiyet davasıdır."

Atatürk, Kurun gazetesinde "Asım Us" takma adıyla kaleme aldığı bu yazıda aşağıdaki dış politika sorunlarından hangisine dikkat çekmektedir?

- A) Bozkurt-Lotus
- B) Wagon-Lits
- C) Adana-Mersin demiryolu
- D) Hatay
- E) Yabancı okullar

AYDIN YÜCE

İNDEKSİSAKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

- 84.** 1930'ların başından itibaren dünyada hızla tırmanan silahlanma yarışı ve totaliter rejimlerin saldırgan politikaları, küresel güvenlik dengelerini altüst etmiştir. Uzak Doğu'da Japonya'nın Mançurya'yı işgal etmesi, Akdeniz havzasında İtalya'nın Habeşistan'a saldırması ve Avrupa'da Almanya'nın Versay Antlaşması'nı ihlal ederek Ren bölgesine asker çıkarması, statükoyu tamamen bozmuştur. Yaşanan bu uluslararası krizler ve yaklaşan yeni bir savaş tehlikesi, Türkiye'yi kendi sınır güvenliği konusunda ciddi endişelere sürüklemiş; Ankara hükümeti bu yeni askeri konjonktürü gerekçe göstererek 1936 yılında harekete geçmiştir.

Metinde bahsedilen gelişmeler aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

- A) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanmasına
- B) Briand-Kellog Pakti'nin kurulmasına
- C) Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne girmesine
- D) Balkan Antantı'nın kurulmasına
- E) Locarno Antlaşması'nın imzalanmasına

- 85.** 1928 yılında Fransa ve ABD dışişleri bakanlarının öncülüğünde, Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı yıkımın bir daha tekrarlanmamasını sağlamak ve küresel güvenliği kalıcı kılmak amacıyla imzalanan bu uluslararası anlaşma, savaşı bir dış politika aracı olmaktan çıkarmayı ve tüm anlaşmazlıkları yalnızca barışçıl yollarla çözmeyi taahhüt etmiştir. Barışçıl bir dış politika izleyen Türkiye'nin de 1929'da resmen katıldığı bu tarihi adım, büyük güçler dâhil onlarca ülkeyi bir araya getirirse de kuralları ihlal edenlere karşı hiçbir yaptırım içermediği için pratik güçten yoksun kalmıştır.

Bu açıklamalar aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Briand-Kellogg Pakti
- B) Litvinov Protokolü
- C) Balkan Antantı
- D) Locarno Antlaşması
- E) Küçük Antant

- 86.** Ekim 1929'da New York Borsası'nın çökmesiyle (Kara Perşembe) ABD'de başlayan Büyük Buhran, tarihin en yıkıcı küresel ekonomik krizlerinden birisi olmuştur. ABD pazarındaki aşırı üretim ve spekülasyon borsanın patlamasıyla tetiklenen bu kriz, ABD'nin dış kredileri hızla geri çekmesi ve gümrük duvarlarını yükseltmesiyle kısa sürede tüm dünyaya yayılmıştır. Dünya ticaretini felç ederek milyonlarca insanı işsizliğe ve sefalete sürükleyen kriz, liberal sistemlere güveni sarsmış; Avrupa'da totaliter rejimlerin yükselişine zemin hazırlayarak İkinci Dünya Savaşı'na giden süreci hızlandırmıştır.

Buna göre 1929 Dünya Ekonomik Buhranı'nın;

- I. Komünizm,
- II. Faşizm,
- III. Nazizm

rejimlerinden hangilerinin doğmasına ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 87.** Çarlık Rusyası'nın yıkılmasının ardından Orta Asya topraklarında bağımsız devletler kurma idealiyle filizlenen bu silahlı direniş, kısa sürede tüm bölgeye yayılan kitlesel bir halk hareketine dönüşmüştür. Türk halkının kendi kaderini tayin etme arzusuyla şekillenen bu mücadele, yeni kurulan Sovyet yönetimi tarafından "yağmacılık" olarak nitelendirilse de, yerel liderlerin ve dışarıdan katılan önemli askeri figürlerin liderliğinde organize bir cepheye dönüşmüştür. Düzenli ordulara karşı yürütülen bölgesel bağımsızlık savaşı, askeri yetersizlikler, iç bölünmeler ve Sovyet Rusya'nın sert müdahaleleri neticesinde zamanla gücünü kaybederek bastırılmıştır.

Bu metinde sözü edilen ve Orta Asya'da Sovyet yönetimine karşı yürütülen mücadele aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müridizm Hareketi
- B) Jön Türkler Hareketi
- C) Basmacı Hareketi
- D) Boxer İsyanı
- E) Ekim Devrimi

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

88.

Dün şafak vaktiyle birlikte, İkinci Dünya Savaşı'nın seyrini kökten değiştirecek devasa bir askeri operasyon için düğmeye basıldı. Aylardır büyük bir gizlilikle yürütülen ve kod adı "Overlord Operasyonu" olan tarihi plan, müttefik kuvvetlerin Nazi işgali altındaki Batı Avrupa topraklarına ayak basmasıyla gerçeğe dönüştü. Dünya tarihinin gördüğü bu en büyük denizden çıkarma harekâtında, binlerce zırhlı araç ve yüz binlerce asker, donanma topçularının desteğiyle Fransa'nın kuzey kıyılarına hücum etti. Sahillerde yaşanan amansız ve kanlı çatışmaların ardından, müttefik birliklerinin ağır kayıplara rağmen stratejik kıyı başlarını ele geçirmeyi başardığı bildirildi. Askeri uzmanlar, açılan bu yeni cephe sayesinde Nazi Almanya'sının iki ateş arasında kaldığını ve Avrupa kıtasındaki işgal düzeninin çöküş sürecinin resmen hızlandığını belirtiyor.

Gazete haberinde sözü edilen ve İkinci Dünya Savaşı'nın seyrini değiştiren bu cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Barbarossa Harekâtı
- B) Stalingrad Kuşatması
- C) Pearl Harbor Baskını
- D) Normandiya Çıkarması
- E) Midway Deniz Savaşı

89.

İkinci Dünya Savaşı boyunca ülkeyi askeri bir felaketin dışında tutmak isteyen Türkiye, son derece temkinli bir diplomatik strateji izlemiştir. Savaşın ilk yıllarında askeri üstünlüğü elinde bulunduran Berlin yönetimi ile bir Saldırmazlık Paktı imzalayarak batı sınırlarını güvence altına alırken, Müttefik devletlerle olan bağlarını da tamamen koparmamıştır. Küresel güç dengeleri değiştikçe manevralarını esneten Ankara, savaşın sonlarına doğru Almanya ile ilişkilerini kademeli olarak kesmiş ve yeni kurulacak dünya düzeninde yer alabilmek adına sembolik bir savaş ilanı kararı almıştır. Silahlı bir çatışmaya girmeden, büyük güçler arasındaki çıkar çatışmalarını ustalıkla yöneten bu yaklaşım, Türkiye'nin savaşı en az kayıpla atlattığını sağlamıştır.

Buna göre Türkiye hakkında;

- I. Denge siyasetini takip etmiştir.
- II. Aktif tarafsızlık politikası izlemiştir.
- III. Revizyonist bir yönetime başvurmıştır.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

AYDIN YÜCE

İNDEKSİSAKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

90. İkinci Dünya Savaşı'na fiilen katılmamış olmasına rağmen Türkiye, savaşın getirdiği küresel siyasi ve ekonomik krizin sarsıntılarını ağır şekilde hissetmiştir. Sınır güvenliği için yarım milyona yakın genç nüfusun silah altına alınması, tarım ve sanayi üretiminin düşmesine yol açmıştır. İş gücünün üretimden çekilmesi ve askeri harcamaların artması; ülkede karaborsa ve yüksek enflasyon yaratmıştır. Hükûmet, bu olağanüstü ekonomik buhranı yönetmek için birtakım önlemler almıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu önlemlerden birisi olamaz?

- A) Millî Korunma Kanunu'nun çıkarılması
- B) Temel tüketim maddelerinde karne uygulamasına geçilmesi
- C) Varlık Vergisi Kanunu'nun çıkarılması
- D) Toprak Mahsulleri Vergisi'nin çıkarılması
- E) Men-i İsrifat ve Müskirat Kanunu'nun çıkarılması

91. "Türk askerlerinin buradaki kahramanlıkları, Batı dünyası için bir dönüm noktası olmuştur. Onların burada gösterdiği cesaret ve fedakârlık, sadece kendi cephelerini korumakla kalmamış, Birleşmiş Milletler kuvvetlerinin tamamını mutlak bir felaketten kurtarmıştır. Türkler, askeri tarihin en şanlı sayfalarından birini yeniden yazmışlardır. Bu başarı; Türk milletinin kahramanlık, anane ve menkıbelerine, yeni ve unutulmaz bir şeref sayfası daha ilave etmiştir.

İngiltere Savunma Bakanı Emmanuel Shinwell

İngiltere Savunma Bakanı'nın bu sözleri aşağıdaki gelişmelerden hangisini işaret etmektedir?

- A) Vietnam Savaşı
- B) Kore Savaşı
- C) Kıbrıs Barış Harekâtı
- D) Çanakkale Savaşları
- E) Körfez Savaşları

92. 1955 yılında, Kıbrıs sorununun yarattığı gerilimin zirvede olduğu bir süreçte, Atatürk'ün Selanik'teki evine bomba atıldığı yönündeki asılsız haber ülkeye yayılmıştır. Bu haber üzerine başta İstanbul olmak üzere büyük kentlerde galeyana gelen kitleler sokaklara dökülmüştür. Kısa sürede kontrolden çıkan gösteriler; gayrimüslim vatandaşların evlerine, iş yerlerine ve ibadethanelerine yönelik organize bir yağma ve tahrip hareketine dönüşmüştür. Düzenin felç olmasıyla hükûmet sıkıyönetim ilan etmek zorunda kalmıştır. Bu hadise, azınlık nüfusun önemli bir kısmının ülkeyi terk etmesiyle sonuçlanmıştır.

Bu bilgiler aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle ilgilidir?

- A) 6-7 Eylül Olayları
- B) Razgrad Olayı
- C) Kristal Gece
- D) Bozkurt-Lotus Olayı
- E) Kanlı Noel

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

93. Soğuk Savaş döneminin hemen başında, ABD Başkanı tarafından ilan edilen Truman Doktrini ile dönemin dışişleri bakanı tarafından hazırlanan Marshall Planı, Washington yönetiminin küresel stratejisinde yeni bir dönemi başlatmıştır. Bu doğrultuda 1947 yılında yürürlüğe giren iki yönlü program kapsamında, savaştan büyük bir yıkımla çıkan Avrupa devletlerine milyarlarca dolarlık askeri ve ekonomik yardımlar aktarılmıştır. Türkiye ve Yunanistan da dâhil olmak üzere, stratejik açıdan kritik pozisyonda bulunan ülkelere yönelik hibe ve krediler içeren bu paketler, katılımcı devletlerin mali altyapılarını hızla ayağa kaldırmıştır.

Buna göre Truman Doktrini ve Marshall Planı'nın uygulanmasında aşağıdakilerden hangisi daha etkili olmuştur?

- A) Küresel ticaret faaliyetlerini hızlandırmak
- B) Bölgesel ittifaklar kurarak dünya barışına katkı sağlamak
- C) Sömürgeci faaliyetleri bütünüyle sona erdirmek
- D) Türkiye ve Yunanistan arasındaki anlaşmazlıkları sona erdirmek
- E) SSCB tehdidine karşı Avrupa devletlerini güçlendirmek

94. 1970'li yıllarda ortaya çıkan Ermeni terör oluşumu, özellikle Türkiye'nin diplomatik temsilciliklerini ve dış misyonlarını doğrudan hedef alan kanlı bir eylem süreci başlatmıştır. Sözde soykırım iddialarını uluslararası kamuoyunun gündemine taşımak, Türkiye'den toprak ve tazminat koparmak amacıyla kurulan bu yapı; Paris, Viyana, Lizbon ve Cenevre gibi birçok Avrupa başkentinde Türk büyükelçilerine, diplomatlarına ve ailelerine yönelik suikastlar düzenlemiştir. Dünyanın farklı bölgelerinde üstlendiği kadrolarla sadece diplomatik suikastlarla sınırlı kalmamış, sivil havalimanlarına bombalı saldırılar düzenleyecek kadar ileri gitmiştir.

Bu açıklamalara göre söz konusu terör örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) EOKA
- B) Taşnak-Hınçak
- C) ASALA
- D) IRA
- E) DAESH

95. Ömrünü Kıbrıs Türk halkının varoluş ve özgürlük mücadelesine adanmış ve bu doğrultuda hem masada hem de sahada aktif rol oynamış Türk liderdir. Gençlik yıllarından itibaren hukukçu kimliğiyle adadaki Türk toplumunun haklarını uluslararası alanda savunmak için yoğun bir çaba göstermiştir. Türk Mukavemet Teşkilatının liderlerinden birisi olarak halkın direnişini örgütlemiş, Kıbrıs davasının simge isimlerinden biri haline gelmiştir. 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı'nın ardından kurulan federe devletin ve nihayetinde 1983 yılında ilan edilen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucu cumhurbaşkanı olarak tarihe geçmiştir.

Bu açıklamalarda aşağıdaki liderlerden hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Fazıl Küçük
- B) Tayfur Sökmen
- C) Abdurrahman Melek
- D) Rauf Denktaş
- E) Zeki Velidi Togan

96. 1970 yılında kaleme aldığı "İslam Deklarasyonu" adlı eseri nedeniyle Sosyalist Federal Yugoslavya Cumhuriyeti rejiminin baskılarına maruz kalmış, 1983 yılındaki Saraybosna Süreci'nde "panislamizm" suçlamasıyla tutuklanarak uzun yıllar hapis yatmış bir hukukçu ve düşünürdür. Yugoslavya'nın dağılma sürecinde, 1992 yılında gerçekleştirilen referandumla Bosna-Hersek'in bağımsızlığını ilan etmiştir. 1995 yılına kadar süren Bosna Savaşı'nda, Sırp ordusunun gerçekleştirdiği kuşatma, katliam ve etnik temizlik hareketlerine karşı Bosna-Hersek adına "Bilge Kral" lakabıyla diplomatik direnişi yönetmiştir. Savaşın askeri safhasını sona erdiren Dayton Antlaşması'na Bosna-Hersek adına imza atmış ve bağımsız ülkenin ilk cumhurbaşkanı olarak görev yapmıştır.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisi hakkında açıklama yapılmıştır?

- A) Aliya İzzetbegović
- B) Franjo Tuđman
- C) Fidel Castro
- D) Enver Sedat
- E) Yaser Arafat

97. 1992 yılında Ankara'da, Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından bağımsızlığını kazanan cumhuriyetlere ve akraba topluluklara teknik altyapı ile kurumsal destek sağlamak amacıyla kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak çalışan kurum, bugün beş kıtadaki onlarca koordinasyon ofisiyle çok uluslu bir ağ yönetmektedir. Eğitim, sağlık ve tarım projelerinin yanı sıra ortak tarihi mirasın korunmasına yönelik restorasyon faaliyetleriyle de tanınır. Uyguladığı sürdürülebilir projelerle ülkenin gücünü ve dış politika vizyonunu temsil eden en önemli diplomasi kurumlarından birisidir.

Verilen özellikler aşağıdaki teşkilatlardan hangisine aittir?

- A) Yunus Emre Enstitüsü
- B) TÜRKSOY
- C) Türk Devletleri Teşkilatı
- D) KEİ
- E) TİKA

98. 2015 yılında Nobel Kimya Ödülü'ne layık görülerek bu alanda ödül alan ilk Türk bilim insanı olmuştur. Hücrelerin hasar gören DNA'ları hangi mekanizmalarla onardığını ve genetik bilgiyi nasıl koruduğunu moleküler düzeyde haritalandırmıştır. Akademik kariyeri boyunca özellikle "fotoliyaz" enzimi ve "nükleotid kesip çıkarma onarımı" üzerindeki keşifleriyle moleküler biyoloji literatürüne yön vermiştir. Ayrıca kanser tedavisinde sirka-diyen saatin (biyolojik saat) etki mekanizmasını ortaya koyan kronobiyoloji çalışmalarıyla tıp dünyasında çığır açmıştır. Temel bilimler alanındaki bu kılavuz niteliğindeki başarıları, modern kanser araştırmalarının ve kişiselleştirilmiş tedavi yöntemlerinin geliştirilmesine doğrudan zemin hazırlamıştır.

Bu bilgilerde tanıtılan Türk bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahit Arf
- B) Aziz Sancar
- C) Gazi Yaşargil
- D) Oktay Sinanoğlu
- E) Canan Dağdeviren

YENİ NESİL SORULARLA GENEL TEKRAR

99. ABD başkanı 1947 yılında "ABD'nin komünizmi durdurması gerektiğini, bunun da özgürlük ve bağımsızlığını korumak isteyen uluslara askeri ve ekonomik yardım yapılarak mümkün olacağını" belirtmiştir.

Bu gelişme aşağıdaki doktrinlerden hangisinin kapsamı içinde yer almaktadır?

- A) Monroe
- B) Truman
- C) Eisenhower
- D) Nixon Kissenger
- E) Bush

100. 1973 Arap-İsrail Savaşı'ndan sonra ABD Dışişleri Bakanı Herry Kissenger'in Orta Doğu'da barışın sağlanmasına yönelik İsrail ve Arap başkentleri arasında diplomatik trafik kurması aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmaktadır?

- A) İnfiltrat Politikası
- B) Yatıştırma Politikası
- C) Yumuşama Politikası
- D) Mekik Diplomasisi
- E) Atlantik Bildirisi

AYDIN YÜCE

İNDEKSİAKADEMİ

AYDIN YÜCE

youtube/indexsakademi

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	D	C	A	A	B	A	C	C	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	D	D	D	A	D	C	E	E	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
C	B	E	C	E	B	E	C	C	D
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	E	D	E	C	B	A	E	C	D
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
B	D	A	E	E	D	C	C	B	A
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	C	D	D	C	E	D	A	E	B
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
E	A	E	E	A	C	B	B	D	C
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
A	B	D	D	C	E	D	C	E	C
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
C	B	D	A	A	D	C	D	C	E
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
B	A	E	C	D	A	E	B	B	D